ప్రకృతి గ్రంథమాల 34.

తేనీరు విషతుల్యము

1, 2 భాగములు (170 పుటలు)

గ్రంథకర్త:

డాక్టరు విలియం ఎ. ఆల్కాట్.

అనువాదకులు:

శ్రీమతి జ్ఞానాంబగారు.

ప్రకాశకులు:

ప్రకృతికార్యాలయము, బెజవాడ.

బెజవాడ:
ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపబడియె.
1929.

ఇతరులకు వెల రు 0-12-0.
ప్రకృతిచందాదారులకు 0-9-0.

ప్రకృతి గ్రంథమాల 3౬

తేనీరు విషతుల్యము.

డాక్టరు విల్లియం. ఎ. ఆల్కాట్ గారి

యాంగ్ల గ్రంథమునకు,

శ్రీమతి జ్ఞానాంబగారి

యనువాదము.

ప్రకాశకులు:

ప్రకృతి కార్యాలయము, బెజవాడ.

బెజవాడ. ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాలయందు

క. కోదండరామయ్యగారిచే ముద్రింపబడినది.

1929

ఇతరులకు వెల 0—10—

ప్రకృతి చందాదారులకు 0—6

తేనీటిని త్రాగవద్దు

తేనీరు శరీరమునకు మేలుచేయునట్టి వస్తువు కాకపోగా కీడుచేయునట్టి మందుదినుసై యున్నదనియు నది ఆహారపదార్థము కాదు గావున దానివలన నొక రక్తబిందువునైతె మొదవజాలదనియు మెదడునకు నాడీమండలమునకు నుద్రేకము నొదవించి క్రమముగ వానిని క్షీణదశకు తెచ్చునట్టి ప్రేరేపక గుణ మీ యాకునం దున్నదనియు, దీని నెంతమాత్రము వాడకూడదనియు గొప్ప గొప్ప డాక్టరులు, పథ్యవేత్తలు ఘంటాపథముగా జెప్పుచున్నారు. ఇది యిట్లుండ నాగరికత కాలవాలమగు నీకాలమున నెటచూచినను టీపార్టీలు, కాఫీక్లబ్బులు నను శబ్దములే వినవచ్చుచున్నవి. తేనీటిపానము హానికరమని ఆరోగ్యసంఘములలో కూడ నొక్కి చెప్పబడుట లేదు. రోగులకు, బాలింతలకు, నీరసదేహులకు తేనీటిని నిశ్శంకముగా నిచ్చుచున్నారు. కావున నీగ్రంథమును చదువు పాఠకులు తాము తేనీటిని విషప్రాయముగ భావించి దానికి దూరముగా నుండుటయేగాక తమ బంధు మిత్ర పరివారములలోను, తమకు సంబంధించిన సంఘములలోను తేనీటి పానమున కవకాశము లేకుండునట్లు తోడివారికి దానివలని కీడులం గూర్చి తెలుపవలయును. ఆచార్యులు, సంస్కర్తలు, మత బోధకులు వైద్యులు ముఖ్యముగా తేనీటిపానమును విసర్జించి జనులు తమ మార్గము ననుసరించునట్లు తోడ్పడవలయును. వసనాభి, పాషాణము, సారాయి, నల్లమందు, మున్నగు దుష్టహారములవలనే కడు చెడ్డవస్తువగు తేయాకును పూర్తిగా వర్జింపవలయును.

— జ్ఞానాంబ

తేనీరు విషతుల్యము.

(డాక్టరు విల్లియం. ఎ. ఆల్ కాట్ గారి యాంగ్లగ్రంథమునకు
శ్రీమతి జ్ఞానాంబగారి యాంధ్రీకరణము.)

పీఠిక.

ఆరోగ్యమును, ఆనందమును, దీర్ఘజీవనమును ప్రసాదించునట్టి జీవనవిధానము నవలంబించుడని ప్రజలకు బోధించి సమ్మతింపజేయుట కేవల మసంగతముగ కన్పట్టుచున్నది. మనుష్యజాతియొక్క ఆరోగ్యమునకుగాని, ఆనందమునకుగాని, విజయమునకుగాని, దీర్ఘాయుస్సునకుగాని సంబంధింపని యితర విషయములు వేనవేలు విరివిగా చర్చింపబడుచున్నవి. అట్టి విషయములను గూర్చి జనులు లాభము పొందినను లేకపోయినను ఆసక్తితో చదువుచుందురు. నక్షత్రసమన్వితమగు విశ్వముయొక్క వైచిత్ర్యములను గూర్చియు, గభీర సముద్రములో లోతులందెడు భాగములను గూర్చియు, సముద్రములో సమతలముపై తేలుచుండు ప్రవాళవనపంక్తులను గూర్చియు, అగాధ సముద్రగర్భమున ప్రకాశించుచున్న మణులయొక్క సమృద్ధినిగూర్చియు వారు శ్రద్ధతో పఠింతురు. కాని కేవలము ఆరోగ్యవంతమైన ఆహారమునే తినుడనియు, అనారోగ్యకరములగు పానీయములను త్రాగకుడనియు చెప్ప మొదలిడగనే ఆశ్చర్య చకితులై కనుబొమ లెత్తి చూచెదరు. కొందరీ సంగతులన్నియు నెవరినో గూర్చి చెప్పబడుచున్నవనియు తమకీ యాలోచనలతో సంబంధము లేదనియు తలంతురు. "మన తండ్రులు, తాతలు మంచిమంచి

పదార్థములనెల్ల తినలేదా? మిక్కిలి మెత్తనిదైన రకరకముల పిండితో వారి బల్లలు నింపబడుచుండెను. అతిథిసత్కారపరత గల వారి భోజనము వెన్నతోడను, తేనెతోడను సారవంత మైనదిగా చేయబడుచుండెను. ధారాళముగ వాడబడు కాఫీ, ఉల్లాసకరమైన తేనీరు, అపుడపుడు వాడబడు ద్రాక్షసారా యము వారి యతిథులయొక్కయు వారలయొక్కయు హృద యములను రంజిల్ల జేయుచుండెను. ఇపుడు మాకు వట్టినీరు మాత్రమే సహజమైన పానీయమని చెప్పబడుచున్నదా ? సంతోషమును కలుగ జేయునట్టియు, మత్తు నొదవింపనట్టివి యు నగు తేనీరు, కాఫీ యీపానీయముల నెవ్వరు స్వీకరింపకుండ నుండెదరు ?" అని వారడిగెదరు. పై పానీయముల వలన మత్తు కలుగునా? లేదా? యనునదే మనయెదుట నిపు డున్న ప్రశ్న. తేనీరు, కాఫీ యీవస్తువు లుద్రేకమును కలుగఁజేయుట యేగాక అజీర్ణవ్యాధిని, నాడీదౌర్బల్యమును, హృదయక్షోభమును, అనేకుల విషయములో నాకస్మికమరణమును కలుగజేయునని యు, ఎవరికిగాని స్వల్పమైన మేలును కూడ కలుగజేయ లేవనియు నిపుడు విశ్వసింపబడుచున్నది. ఈవిషయములు వలసినంత హేతునిరూపణముతో తెలుపబడును గావున నికముందు వివరింపబడు దానినెల్ల నిష్కపటబుద్ధితో పరిశీలింప వలయునని సర్వజనులను కోరుచున్నాను. పొందదగిన మేలం తటిలోను మిగుల సహజముగ లభింపగల యారోగ్యము ప్రకృతి ధర్మజ్ఞాన విహీనత వలనను, శారీరక పరిజ్ఞానశూన్యత వలనను సులువుగా గోల్పోవబడుచున్నది. సాధారణముగ

సంభవించు ఫలితములను గూర్చిన యుపేక్షవలనను, తుదకు అభ్యాసమునకు లోనైన నాడీమండలము అంధప్రాయముగ పట్టువిడువకుండ ఘోషపెట్టుట వలనను అనారోగ్యకర పదార్థములను స్వీకరించి యారోగ్యమును గోల్పోవుచున్నారు. మనుష్యుడు పొగాకునకు దాసుడై యుండ వచ్చును. దానిని విసర్జించి వేయవచ్చును. కాఫీకి దాసుడై యుండవచ్చును. దానిని మానివేయవచ్చును. తేనీటికి దాసుడై యుండవచ్చును. దానిని మఱచిపోవచ్చును. ఈవస్తువులలో నెద్ది కాని యవసరమైనదను భావమాతనికి కలుగనే కలుగదు. సరియైన యాహారముచే పోషింపబడుచు, నేపదార్థము వలనను నుద్రిక్తము కాకుండ నుండు సహజమైన నాడీబలమే యారోగ్యము. ఉద్రేకకర పదార్థసేవనము వలన మెదడు, నాడీమండలము అస్వాభావికముగ పనిచేయును. ఇట్లు వానిలోని ప్రాణశక్తి యంతయు జీర్ణించి పోవును. భయపెట్టుచు, దినమంతయు తద్భయముతోఁ గూడి పనిచేయునట్లు గుఱ్ఱమును నిర్బంధింతుమేని యది యెంతకాలము జీవించును? సారాయము, కాఫీ, తేనీరు, తదితరములగు నుత్తేజకములు, ఇవన్నియు సమానమైన యస్వాభావికమగు చుఱుకుదనమును రేఁపుటచే జనులు శీఘ్రముగా శిథిలశరీరులై పోవుచున్నారు. ఇట్టిజీవనము వలన నొదవు మనోవృత్తులు అస్వాభావికము లగుటచే ఆనందజనకములు కానోపవు.

నెల్సన్, సైజర్.

ప్రథమ ప్రకరణము

తేయాకుయొక్క చరిత్రము.

అమెరికా బజారులో నమ్మబడునట్టి తేయాకురకము లన్నిటిలో నే మైన మంచిగుణము కలదేని యది కొద్దిగనో, గొప్పగనో ప్రేరేపించునట్టి లేక ఉల్లాసకరమైనట్టి గుణమే నని యెల్లఱకు తెలియునని నాయూహ. దాహశాంతి వినా యే గుణమును శరీరమునకు కలుగజేయలేని వస్తువును పాలు, మీగడ, పంచదార చేర్చి సైతము దీర్ఘకాలము స్వీకరించు వారు చాల తక్కువమంది మాత్రమే యుందురు. ఐనను తేయాకు యొక్క స్వభావమును గూర్చియు, అది కలుగజేయు యుద్రేకముయొక్క విస్తారతను గూర్చియు ననేకుల కేమియుఁ దెలియదు. తేయాకు తన ప్రాబల్యమువలన ప్రాణాధార ప్రదేశ మందంతటను వ్యాపించుననియు, నది యెంత యుద్రేకమును ఉత్సాహమును కలుగజేయునో యంతగా మేధస్సు, నాడీ మండలము, జీర్ణాశయము, హృదయము, కాలిజము మున్నగు నవయవములను దాదాపు పులియబెట్టిబట్టీలో వండిన సారాయములు, నల్లమందు, పొగాకు నను వస్తువుల వలెనే బాధించు ననియు వారెఱుఁగరు. ప్రాణదుర్గమును పడగొట్టి నాశము చేయుటకు రహస్యముగ ప్రయత్నించుచున్న నమ్మరాని భయంకర శత్రువు మిత్రవేషమున తమ కౌగిటిలోనున్న సంగతిని వారు గమనించుటయే లేదు. ఇది యిట్లున్నను సత్యమునందలి నిశ్చలగౌరవభావము నన్నీ విషయమును రూఢిపఱుప య

త్నించుటకు బలాత్కరించు చున్నది. 200 ఏండ్ల క్రిందటివఱకు ఐరోపాలోగాని, అమెరికాలోగాని తేయాకను వస్తువు నెవ్వరు నెఱుగరు.

ఇప్పటికి 3200 సం॥ నుండి యూరపు జనులకు నివాసస్థానముగ నున్నది. కావున 10,000,000,000 కు తక్కువకాకుండ మొట్టమొదట నివాస మున్నజనులు తేయాకు నెఱుగకుండనే మరణించి రని తేలుచున్నది. 500,000,000 కు మించని లేక 20 వ వంతు జనులు మాత్రము దానిని చవిచూచినారు. చీనాదేశపు పానీయమగు నీతేనీరు నెఱుగకుండనే జీవించి మరణించు నట్టి యూరపు జనసమూహమునందు దేశము కొఱకు యుద్ధములు చేయుటకుగాని, భవనాదులు నిర్మించుటకు గాని, భూములు దున్నుటకుగాని కావలసిన దేహబలము కొఱతవడియుండెనేమో? బాల్యయౌవనవార్ధక్యములను పొంది దాదాపుగ మఱుపున బడియున్న గ్రీసు, రోము, బ్రిటను మున్నగు శక్తిమంతములును, నాగరికములును నగు దేశముల ప్రజలను గూర్చి స్వల్పముగ తెలియబడిన చరిత్రాంశముల నెఱిగిన వారే నిశ్చయింప వలయును.

తేయాకులో రెండుజాతులుకలవు. ఒకటి (Viridis) విరిడిస్ లేక ఆకుపచ్చనిది. రెండవది (Bohea; బోహియా లేక నల్లనిది. నల్లని తేయాకు చీనా, జపాను దేశముల పంటయై చాలకాలమువరకు ఆదేశములలోనే యుండెను. అయిన నిటీవల జావాదీవియందును, బ్రేజిల్ నందును చైనావారి సాయముతో దానిని పండించుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. 12 వ

త్సరముల క్రిందట నీయాకు ఫ్రెంచిదేశములో ప్రవేశించి నది. ఈ రెండురకముల తేయాకును అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములలో కూడ సాగుచేయబడవచ్చుననియు నట్లు తప్పక జరుగ గలదనియు నాకు భీతి కలుగుచున్నది.

200 సంవత్సరముల క్రిందటి వఱకు తేయాకు యూరపు ఖండములో బ్రవేశింపలేదని నేను చెప్పియున్నాను. ఈస్టు యిండియా కంపెనీవారు 1664 సం॥ లో తేయాకును దిగుమతిచేసినట్లుకన్పట్టుచున్నది. వారుబ్రిటిషురాజుగారికి బహుమానముగా రెండుపౌనుల రెండుఔన్సులు తేయాకును తెచ్చి యుండిరి. నాటినుండి నేటివఱకు నొకప్పుడు కొద్ది వేగముగను నొకప్పు డధికవేగముగను దాని యుపయోగము వృద్ధి నొందు చునే యున్నది. వర్తమానకాలమున గ్రేటు బ్రిటనులో సంవ త్సరమున కెంత తేయాకు వాడబడు నను విషయము అనేక విధములుగ లెక్కింపబడినది. కాని దానివ్యయము 50,000,000 పౌనులకు తక్కువ యుండనేరదు. యూరపునందలి తదితర దేశ ములలో జనసంఖ్యనుబట్టి చూచిన తేయాకువాడుక బ్రిటను లోకంటె చాలతక్కువగ నున్నది. రషియా, హాలెండు దేశ ములలోమాత్రము తేయాకువాడుక విస్తార మగుచున్నది. ఫ్రెంచిదేశమున తేయాకు చాలతక్కువగ వాడబడుచున్నది. కాని ఫ్రెంచివారు కాఫీ, వైను, పొగాకు వాడుకలతో నీయా కొఱతను తీర్చివేయుచున్నారు. ఐరోపా, అమెరికా ఖండము లలో నేదేశమునందును సంయుక్త రాష్ట్రములలో వాడబడు చున్నంతటి తేయాకు వాడబడుట లేదు. మీదు మిక్కిలి దాని

వాడుకచట కడువేగముగ వృద్ధినొందు చున్నది. 1821 సం॥ లో దిగుమతియైన తేయాకు కొంచెము తక్కువగ 5,000,000 పౌనులుండెను. 1836 సం॥ లో అనగా 15 సం॥ ల తరువాత దిగుమతి యైనది 16,382,114 పౌను లుండెను. 1830, 1836 సం॥ లలో నైనవృద్ధి మిగుల శీఘ్రముగా నైనది, అది దాదాపు నూటికి నూరువంతు లుండెను. 1821, 1828 సం॥ లలో నైన వృద్ధి కొంచె మధికముగ నూటికి యేబదివంతులు మాత్రముండెను. ప్రతిసంవత్సరము దిగుమతియగు తేయాకులో స్వల్పభాగము తిరిగి యెగుమతి చేయబడు చుండెను. కాని యెన్నడును 2,000,000 పౌనుల తేయాకు ఎగుమతి కాలేదు.

1821 సం॥నుండి 1837సం॥వరకుదిగుమతియైన తేయాకు 150,000,000 పౌనులకంటె హెచ్చుగ నుండెను. దీని వెల 125,000,000 డాలర్లు. (ఒకడాలరు రెండున్నర రూపాయలకు సమము) 1834 నుండి 1837 సం॥ వఱకు దిగుమతియైన తేయాకు 60,000,000 పౌనులకు మించి యుండెను. ఇట్లే 1838 నుండి 1850 సం॥ వఱకు దిగుమతియై వాడబడిన తేయాకు పరిమాణము, 1833 నుండి 1837 వఱకు దిగుమతి యైనదాని పరిమాణముతో సమానమైన సాంవత్సరికాభివృద్ధితో కూడి దాదాపు 240,000,000 పౌను లున్నది. దానికిమ్మాతు దానిని సిద్ధము చేయుటకు వ్యయమగుకాలము వంటచెఱకు మొదలగు వానిమూల్యము కట్టకుండ లెక్కించినను కొంచెముతక్కువగ 150,000,000 డాలరు లుండును.

ద్వి తీ య ప్ర క ర ణ ము .

తేయాకు మందు దినుసు.

ఏరకము తేయాకైనను, ఎట్టిస్థితి గతులలో సేవింపబడిన తేయాకైనను సరే వాస్తవముగ మందుదినుసై యున్నదని చూపుటయే యీప్రకరణము యొక్క యుద్దేశము.

దినమంతయు పనిచేసి యలసినపుడుగాని, నిద్రమత్తు కలిగినపుడుగాని యొక గిన్నెడు మంచితేనీటిని త్రాగినయెడల నలసట తీఱుననియు, నిదురమత్తు తొలగుననియు నెఱుగని వారెవరు? ప్రసిద్ధుడును, లోకోపకారి యగు నుపాధ్యాయుడును నగు ఆంథోనీ బెనిజెట్ గారు సదా బలమైన తేనీటి పానమువలన పాఠశాలాయాసమును పారద్రోలుచుండిరని వారి చరిత్రములో చదువని వారెవ్వరు? బెనిజెటుగారివలెనే యెంతమంది భాషాభిజ్ఞులు చేసియుండలేదు? ఇంకను చేయుచుండలేదు? కాని యీతేయాకు యొక్క యుద్రేకకరములును, ఔషధసంబంధములును నగు గుణములను గూర్చిన దృష్టాంతములకొఱ కధికయత్నము చేయవలసిన యావశ్యకము మనకులేదు. అలసట తీరుటకో, నిద్ర మత్తువదలుటకో తేనీటి ననుదినము పానము చేయు జనులను, ముఖ్యముగా స్త్రీలను మనము చూచుచునే యున్నాము. ఐనప్పటికిని తేనీటిపానము వలన తనకు బలముకలిగిన దని తెలివిగల మనుష్యు డెవడు నటించ నేరడు. ఏమన నొకవేళ తేనీటిలో పోషకశక్తి యున్నను, నది మిక్కిలి స్వల్ప పరిమాణముగ నుండును.

ఏవస్తువుగాని లోపలికిపోయి జీర్ణకర్మ క్రమమునకు లోబడి రక్తముగామారి మనకు బలము నీయవలయుననిన రెండునుండి నాలుగుగంటల కాలముపట్టును. తేయాకువలన గలుగు శ్రమ నివారణము హఠాత్తుగ గలుగును. దాదాపు క్షణములో జరుగును. ఈగుణము సరాసరి నాడీ మండలమునుండి కలుగు ననుటకు సందియము లేదు. తేనీరు ప్రవేశింపగనే జీర్ణాశయపు నరము లుద్రిక్తములగును. అనగా రేపబడును. ఈ ప్రేరేపణము మెదడునకుపోవును. మెదడుయొక్క శక్తి వృద్ధియగును. అల్పకాలమే యుండునదైనను వృద్ధినొందిన యీశక్తి దేహమున కెల్ల పంపఁబడును. తేనీటిని, కాఫీని, నల్లమందును, సారాయమును, పొగాకును సేవించినపుడు కలుగునట్టియు నిట్టి యనేక వస్తువుల యొక్క సముదాయమును సేవించినపుడు కలుగునట్టియు ఈ హెచ్చుశక్తికియీమిథ్యాబలమునకు నత్యల్ప తారతమ్యముండు నని నాయభిప్రాయము. పైవస్తువులలో నొక్కటైనను నొక్క రక్తబిందువుగా పరిణమింపఁ జాలదు. సహజమైన యారోగ్యవంతమైన బలమును కలిగింపనేరదు.

అవి నరములను రేపుట ద్వారా బలము నిచ్చును. నరములను క్రుంగ చేయుట లేక క్షీణింపఁ జేయుటద్వారా బడలిక తీర్చుట, నిద్రపట్టించుట యను పనుల నెఱవేర్చును. వీని మూలమున మొదట నాడుల కెంత యుద్రేకము కలుగునో సరిసమానముగ పైగుణము లొందవును. తేనీటితో బలము నొందెడు స్త్రీ, మైకము గలుగజేసెడు సారాయములతో తిరిగి

జలశాలిమైన పాడుపటువాడు, నల్లమందుమాత్రతో పోయిన బలమును పొందెడు తురుష్కుడు-వీ రందఱును ఉద్రేకగుణము వఱకు సంబంధించినంతవఱకు హెచ్చుతగ్గులు లేకుండ సమాన స్థితియం దున్నారు.

తేనీటిపానమువలన ప్రప్రథమమున కలుగు గుణములు ఉద్రేకకరములని చెప్పబడినదిగదా! ఇదినిజము. అనేకులు తేనీరు త్రాగ నలవాటుపడినవారు దానిని త్రాగని శాంతసమయముల లో గాఢముగా పశ్చాత్తాపము నొందవలసినంత యెక్కువగా చేతలలోను, మాటలలోను, స్థైర్యమును, నిగ్రహశక్తిని గోల్పోవు దురు. నాల్కజాఱుటయేగాదు (మాట జారుట) ముఖాకృతి యంతయు నెఱ్ఱబాఱును. కన్నులు విపరీతముగా నుద్రిక్తమగును. యథార్థమునకు మితముగా సేవింపబడిన నల్లమందు, సారాయములవలెనే తేనీరు నడకరీతిని కూడ మార్చునంత గాను, కొంతసేపు సాధారణమగు చుఱుకుదనమును పాటుపడు శక్తిని వృద్ధినొందించునంతగాను ప్రాణశక్తులను ప్రోత్సహించును.

తేనీటియందుగల శమనపఱచునట్టియు, అణచివేయు నట్టియు గుణములలోనే దానియొక్క యౌషధస్వభావమును నిరూపించునట్టి బలమైన ప్రమాణమును మనము కనుగొను చున్నాము. ఇంతియేగాక తేనీరు మొదట ఆరోగ్యవర్తనము యొక్క హద్దు దాటబడునంత హెచ్చుగా నుద్రేకము నొదవింపక పోయినచో పిమ్మట మన మంతచేటు కుృంగిపోవలసిన వారము కానేరము. తేనీటివలన శమనకరములును కుృంగజేయు నవియు నగు నముఖ్యగుణములతోపాటు తలనొప్పి; నిద్ర

లేమి; గుండెదడ; వణకు; ఆకలిలేమి; అజీర్ణము; నాడీ దౌర్బల్యము; మిక్కిలి సులువుగా నలసటయొదవుట కవకాశము; శుష్కించుట, చర్మమెండుట, * ఒగరువస్తువు పూసినరీతి శరీరము పైభాగమువింతగనుండుటయను లక్షణములతో తఱచు కూడియుండునట్టి ప్రాణావయవసంబంధములగు కాలికవ్యాధులు కలుగుచున్నవి. ఒకవేళ ముఖవర్చస్సు నిర్మలముగ నుండినచో కొందఱి విషయమున రంగులో మార్పుకల్గుటకు చాల యేండ్లు పట్టునని గ్రహింపవలయును. మఱియు పైన వర్ణింపబడిన లక్షణము లెవ్వి గాని కలుగుటకు తేయాకుతో నితర ప్రాబల్యములు చేరుటకూడ కారణములగునని మనమంగీకరింపవచ్చును.

సర్వదా బలహీనత క్రమముతప్పిన యాకలి, నిదుర, సమానముగ నుండని యుష్ణమును, బలమును, సాధారణమగు నారోగ్యము కల్గి యుండువా రెవరు? దారిద్ర్యము, దురదృష్టము, రోగము, మరణము, భవిష్యద్దుఃఖముననువానివలని భీతిచే నెంతయు బాధపడువా రెవరు? తమ చుట్టునుండు ప్రపంచమును గూర్చియు, సృష్టిక్రమములను, దైవవిధానములను గూర్చియు నెప్పుడు తప్పు పట్టుచుండువా రెవరు? సూర్యుని క్రిందనున్న సకలవస్తువులలోను శూన్యతయు, రోగమయతయు కలవని

* తేయాకువంటి ఒగరువస్తువుల యొక్క [illegible] సర్వము [illegible] చర్మమెలుపు [illegible] కూడ [illegible] యొగరు వస్తువుతో పదును చేయని పెద్ద తోలువలెనె గొడ్డుతోళ్లపైన [illegible] కలిగియుండునా? లేదా? యను ప్రశ్నించుకొనుడు. [illegible] తోలంతె [illegible] తేయాకు [illegible] ప్రత్యేకముగా గుర్తింపబడుచున్నవి.

మొఱలిడువా రెవరు? ఐహిక విషయములయొక్క మిథ్యా త్వమునుగూర్చిన దృఢనమ్మకము కలవా రెవరని నేను ప్రశ్నిం చుటలేదు. నే నడుగున దిది. బాధలు కష్టములు చెప్పకొని మూలుగువా రెవరు? మిక్కిలి వ్యాకులపడుచు, చిఱచిఱలాడు వా రెవరు ? వారు బలాపహారులగు నుత్తేజక పదార్థముల కలవాటుపడినవారే. అందు తేనీరు కాఫీ త్రాగువారు తఱ చుగ నగ్రగణ్యులై యుందురు. అయినను వారి ప్రియపానీయ ములయొక్క మొదటి ప్రాబల్యకాలమున కాదు. ఆపానీయ ములయొక్క శమనగుణమువలన నుద్భవ మగు గుణములతో బాధపడునపుడు మట్టుకు వారు పైలక్షణములను కల్గియుండు టలో ప్రముఖు లయ్యెదరు.

తేయాకుయొక్క స్వభావమునుబట్టి యది శమనక రౌషధమని నేనుచెప్పగలుగుచున్నాను. న్యూయార్కుపట్టణము నందలిదంతవైద్యుడగుడాక్టరు బర్డెల్ గారు తేనీటినుపయోగించు వారి యమిత బలహీనతను గమనించి యీక్రింది పరిశోధనను గావించినారు. ఒక పౌను సువాసనగల (Hyson tea) లేత తేయాకును స్వచ్ఛమైన మృదుజలములో నానవేసి వడియగట్టి మస్తుతీసివేసి, అరపైంటు (6 ఔన్సుల) రసము దిగునట్లు కాచి శస్త్రముచేయువలసిన దంతములయొక్క నాడులకు, బాధ తెలిసి కొను శక్తిని తగ్గించుటకును, నొప్పి నొకింత తగ్గించుటకును దిగకాచిన యీ సారమును ప్రయోగించిరి. ఈ పరిశోధనము సంపూర్ణవిజయమును సంపాదించినది. డాక్టరు బర్డెల్ గారప్పటి నుండియు తేనీటిసారము నీరీతి నుపయోగించి దంతవైద్యము

చేయుచున్నారు. కొద్దిగనో గొప్పగనో జనసామాన్యము చేతను దంతవైద్యులచేత సయితము దంతనాడులయొక్క స్పర్శశక్తిని లేక బాధను గ్రహించు శక్తిని తగ్గించుటకును హరింపజేయుటకును వాడబడునట్టి నల్లమందు, లవంగతైలము, (Creosote) క్రియోసోట్, పాషాణము వీనికి బదులుగ తేనీటి నుపయోగించిన పైవస్తువులనే బనిచేయునని వాడుక కలదు.

తృతీయ ప్రకరణము

తేయాకు నిజమైన విషము.

శక్తివంతమగు ప్రతి యౌషధమును విషమే కావున తేయాకును మందు దినుసనినను, విషమనినను యొకటియే. ఇక దానిని మందనియు, విషమనియు వేఱువేఱుగ వర్ణింప నవసరమేమని కొందరనవచ్చును. ఈమాట సత్యమేకాని మిక్కిలి సులభముగ తెలియుటకై యీ విషయమును గురించిన నా భావములను రెండు ప్రత్యేక శీర్షికల క్రింద వివరింతును. సారాయము, ఉమ్మెత్తచెట్టు, వసనాభివంటి యొక విషమూలిక యగు బెల్లాడోనా మున్నగు ననేకౌషధములు నిర్ణీత రోగముల నొదవించునట్లే తేయాకుకూడ నిర్ణీతమగు తేయాకు వ్యాధిని కలుగజేయుటయే యది విషతుల్యమైన దనుట కొక నిదర్శనము. తేయాకును గూర్చిన చర్చలో నీభాగమును లండను పట్టణమునందలి శస్త్రవైద్యుల శాస్త్ర పాఠశాలలో ఖ్యాతివహించిన సభ్యుడగు మిస్టర్ జాణకోల్‌గారి పరిశోధనములు చక్కగా తేటపఱుపగలవు. తేనీరు త్రాగువారు

తేయాకు వ్యాధిని కలిగియున్నారని చూపుటకు మిస్టర్ కోల్ గా రెన్నడును ప్రయత్నింపలేదు. మద్యసారమును త్రాగువా రందఱును త్రాగుడురోగముకలవా రని కనబఱచుట యెంత కష్టమో పైవిషయమును కనఁబఱచుటయు నంతకష్టమే. కాని సారాయములను చవిచూచువా రెల్లరు— ద్రాక్షసారాయి రేగుబండ్ల సారాయి, బీరుసారాయి, వీనినిత్రాగు నట్టి ప్రతివా డును చిత్తభ్రమరోగముకడకు గొంపోవు బాటయం దున్నట్లే తేనీటిపానము చేయువా రెల్లరు తేయాకు రోగమును జేర్చు మార్గములో నున్నారు.

తేయాకుగుణములకు సంబంధించి యొక వింతవిశేషము కలదు. అలసట, బలహీనత, రక్తహీనత మున్నగు కారణముల చేత యారోగ్యము క్షీణదశకు వచ్చుచున్న శరీరములను మిక్కిలి సులువుగా బాధించుటయే గాక తేయాకు దీర్ఘకాల మధిక పరిమాణముతో సేవింపఁబడినయెడల తన హానికర మైన ప్రాబల్యమునకు లోబడదగినంత దుస్థితికి వచ్చునట్లుగా మంచి యారోగ్యదేహమును కూడ క్షీణదశకు దెచ్చును. తేయాకుచే బాధింపబడుట కీ వరకే సిద్ధపడియున్నవారి దేహములలో వ్యాధియొక్క వృద్ధినిగురించి మిస్టరు కోల్ గారి క్రింద రీతిని వివరించియున్నారు.

"తేనీరు త్రాగినపిదప కొంచెము సేపటికిగాని, యెక్కువ సేపటికిగాని(కొన్ని నిముషములు మొదలు రెండు, మూడుగంట లలో) జీర్ణాశయము శూన్యమైనట్లు తోచి శీఘ్రముగా భరింపరానిదిగ పరిణమించు నట్టి యసౌఖ్యకారియగు నొక

తృష్ణ జనించును. తుదకు కొంచెము కొంచెము తినవలెననిపించు నాకలి, ఆహారవాంఛ యివి తాళవశము కానంత చేటు బాధ కరముగ పరిణమించును. కడుపు నిండుగనుండియు, తిండిని నిరోధింప జాలదు. తినుటవలన నీబాధయు శమింపదు.

"చాలకాల మీబాధ యిట్లే యుండును. క్రమ క్రమముగా నెడను ప్రక్కలో పక్షివలె రెపరెప లాడుట యారంభమగును. గుండెలు నిండినట్లుండును. ఊపిరి తిరుగని నిట్టూర్పులతో గుండెలలోని యీ నొందు గుండెమీదను, మెడకు క్రిందుగను నుండెడు ఎముకల యొద్దను, కంఠమూలమునను నెక్కువ ముఖ్యముగ నుండును.

"నల్లని తేయాకు, కాఫీ-వీనిని సేవించినపుడీయుత్పాత క్రమము ననుసరించి విస్తారముగు నాద్రేకము జనించును. ముఖ మెఱ్ఱబాఱును; అసాధారణకాంతితో కన్నులు తళతళలాడును. సారాయముపలన గలుగు మత్తుయొక్క ప్రథమగుణము లన్నియు గోచరించును. నాడి నిండుగనుండి యధికముగ కొట్టుకొను చుండును, మిక్కుటముగ వేగమును పొందుచుండును. ఆకుపచ్చని తేయాకు వాడినయెడల మొదటి యుద్రేకము తక్కువగనుండును. లేక గోచరింపనంత తక్కువగ నుండును; చర్మము శీఘ్రముగ పాలిపోవును, కన్నులు లోతుకు పోవును, నాడి బలహీనమగును, వేగముగ రెపరెప లాడుచు గాని, మందముగ నీరసముగగాని నడచును.

"వ్యాధి వృద్ధినొందు నపుడే తేయాకును సేవించినను తఱచుగ కాళ్ళు, చేతులు, చలువరాళ్ళవలె చల్లబడి, బంక

చెమ్మటతో తడియు యుండును. మిక్కిలి వేడిమిగనుండు కాలములో సైతము చల్లబడిన యాకాళ్లు చేతులను వెచ్చజేయుటకై చేయబడిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలము లయ్యెను తలయొక్క వెనుకభాగమున కూడ చల్లదనము తిమ్మిరి వ్యాపించుచుండును.

ఇది వ్యాధియొక్క మృదుస్వరూపము నేనట్లు పేర్కొడినట్లయిన ఇది సాధారణముగ చూడబడుచున్నది. కాని మధ్యమధ్య వివిధములగు కీడును హెచ్చించు లక్షణములు పుట్టుచుండును. శిరస్సుయొక్క వెనుక భాగము నందలి చల్లదనము తిమ్మిరి - యీగుణములకుతోడు తలయొక్క చర్మములో చీమలు పాకినట్లుండు (formication) ట, తలలో తీవ్రమైన నొప్పి, దృష్టిమాంద్యము, నడకలో తడబాటు, తలతిప్పు ప్రారంభమగును. ఈగుణములతో పాటు నాడి రెప రెప లాడుచు, నీరసముగ నడచు చుండును గుండెలలోను, గుండెమీద మెడక్రిందనుండు నెమ్ముకలలోను నిండుగ బరువుగ నుండుటకు తోడు శ్వాసావరోధము, (ఊపిరి యాడకుండుట) స్మారకము తప్పుట, వంకరలు పోవుట యనుభయంకర గుణము లొదవును. కడుపులోని బాధలు హెచ్చి తీవ్రమైనట్టి యీడ్పులుగ మారును. గుండెలలోని రెప రెపలాడుట నొప్పిగాను, గుండె వేగముగా కొట్టుకొనుటగాను నీరసముగ కొట్టుకొనుటగాను పరిణమించి మూర్ఛనొదవించును. ఈకీడునుండి మనస్సు తప్పించుకొనలేదని నేనిట చెప్పవచ్చును. శారీరక వ్యాధులలో భాగమును మనస్సు

కూడ పంచుకొనును. రోగియొక్క స్వభావము సులభమగుట, చిఱచిఱలాడుట యను లక్షణములతో కూడియుండుటయు తద్వారా రోగిచుట్టు నుండువారలకు రోగి పీడవలె కాన్పించుటయు మనము చూచుచున్నాము." మంచి శరీరములో నిన్ని దుర్లక్షణములను ప్రవేశపెట్టునట్టి వస్తువు తీవ్రము తక్కువైనను యథార్థ విషపదార్థమే నని యెవ్వడు కనుగొనడు? ఇది పొరపాటనుట కవకాశమేమైన కలదా?

జాకోల్ గారు తేనీటి పానమువలన వ్యాధిని పొందినట్టి పది వృత్తాంతములను వివరించి యున్నారు. ఆవిషయములనీ క్రింద నుదాహరించుచున్నాను. వ్యాధి ప్రకోపించినపుడు వినా తక్కినప్పుడు ఈ శస్త్రవైద్యుడు మందులు వాడకుండ వ్యాధి కారణములగు నాపానీయములను పూర్తిగా వర్జించుట యందే చికిత్స నాధారపఱచి యుంచువాడని మాత్రము ముందుగా చెప్పవలసి యున్నది.

పది వృత్తాంతములలో మొదటి దొక స్త్రీదై యున్నది. ఆమె వయసు ముప్పది రెండేండ్లు, ఆమె భుజించిన వెంటనే కడుపులో నొప్పి కలుగుట, పొట్ట ఉబ్బుచుకొని పోయినట్లు నట్టిదియై నన్ను నుండుట, బొత్తిగా నడువ జాలనంత నిస్త్రాణ, స్వప్నములో రెపరెపలాడుట, గుండెదడను మెడ క్రిందను ముఖము చెమటలతో నిండుగనుండుట, వాంతి వెడలుట యను లక్షణములతో బాధపడుచుండెను.

రెండవ వృత్తాంతముకూడ స్త్రీదే. ఆమె వయసు నలువది యేండ్లు. పీనసజ్వరమునుండి యప్పుడే స్వస్థత గనుచుండెను.

ఒకనాటి ప్రాతఃకాలమున నుదయ భోజనానంతరము నాంతివినా పైన వర్ణింపబడిన లక్షణము లన్నియు నామెను బాధింప మొదలిడినవి. కారణము విచారింపగా నాటి యుదయమున నామె తేనీటి (నల్లని తేయాకు) నెక్కువ చిక్కగా కాచి త్రాగె ననియు నాడుకగ త్రాగుదానికంటె నెక్కువగ త్రాగెననియు తెలిసినది.

మూడవదియు స్త్రీయొక్క వృత్తాంతమే. ఆమెవయసు ముప్పదియేండ్లు. ఆకుపచ్చని తేయాకుతో చేసిన మంచినిక్కని కషాయమును నిక్కటముగా త్రాగుట నామె చాలకాలము నుండియు నలవాటుపడియుండెను. మిస్టరుకోలుగారిని పిలువక పూర్వ మొక సంవత్సరము క్రిందట నామెకు కడుపులో తీవ్రమైన యీడ్పులు కలిగి తుదకు స్వల్పపరిశ్రమ చేసినను, కొంచెము నడచినను కూడ వచ్చునంత తఱచుగను, తీవ్రతరముగను పరిణమించినవి. మిస్టరు కోల్ గారు వెళ్ళి చూచునప్పటి కామె యసాధారణమైన తీవ్రవేదన ననుభవించుచుండెను. తేయాకు వ్యాధికి సహజముగ నుండు లక్షణముల నన్నిటిని నామె కలిగి యుండెను. విమర్శనానంతర మామె యీబాధ కంతయు తేయాకే కారణ మని సంపూర్ణముగ నంగీకరించినది. తేయాకు నిషేధ మామెకు విధింపబడినది; అనేకవారములు గడచినను తిరుగ యీడ్పులు రాలేదు. వ్యాధియొక్క యేలక్షణము గోచరింపలేదు. ఒకనాం డొక గిన్నెడు తన ప్రియమైన తేనీటిని త్రాగగనే కొద్దిగ ప్రాత వ్యాధి [illegible]ట పడినది. ఆమె మఱల నిషేధ విధానము నవలంబించినది. సుఖముగ నుండగలిగినది.

నాల్గవవృత్తాంతము సైతము స్త్రీదే. ఆమెవయస్సు కూడ ముప్పదియేండ్లే. తేయాకువ్యాధి లేక తేయాకు విషమునకు వాడుకగ నుండునట్టి లక్షణములు, బలహీనత యామెను బాధించుచుండెను. ఆమె త్రాగుచుండిన తేయాకుఆకు పచ్చనిదై యుండెను. ఆమె తేలుకొండి చెట్టువంటి విషౌషధిని, వమనకారియు బలమైన భేదిమందును నగు కుంకుమపువ్వును (meadow saffron) నొక పక్షము దినములు వాడి చూచెను. కాని యామెకు సుగుణము కన్పించలేదు సరిగదా బాధ హెచ్చి యిదివఱకు శరీరమును పాడు చేయుచుండిన విషమునకు (తేయాకు) మఱిరెండు విషములు తోడ్పడినట్లయ్యెను. ఆమె తేయాకును విసర్జించెను. మూడుదినములలో స్వస్థపడెను.

ఐదవదియు స్త్రీవృత్తాంతమే. ఆమెవయస్సు ఇరువదియైదు సంవత్సరములు, ఆమె తేనీటిని పానముచేయుటయందు సుప్రసిద్ధురాలై యుండెను. ఆమెకు మిస్టర్ కోల్ గారు వాడుక ప్రకారము తేయాకు నిషేధమును విధించిరి. వారము దినములు గడచినను నామె బాగుపడక పోవుటచే డాక్టరుగారికాశ్చర్యము కలిగినది. రోగిని గుఱించి కఠిన పరిశోధన గావించినాడు. ఆమె రహస్యముగా తేనీటిని త్రాగుచున్నదని తెలిసినది. ఎట్టకేలకు తేయాకును నిషేధించుట కామె యంగీకరించినది. కొన్నిదినములలోనే బాగుపడినది.

ఆఱవ వృత్తాంత మొక పురుషవర్యునిది. ఆయన నడివయస్సులో నుండెను. గ్రంథకర్తయు, ప్రతినిధిసభా సంబంధమైన వృత్తాంతములను వర్తమాన పత్రికలకు వ్రాయువాడును

నై యుండెను. అతడు ఆకుపచ్చని తేయాకు నీటిని త్రాగుచుండెను. ఒక్కొకపుడు చిక్కని కషాయముగ చేసి త్రాగువాడు. తేనీ రాయనకు సామాన్య పానీయమై యుండెను. ఐదారు గంటల సేపు కూడ పని చేయగల మనోశక్తిని కలిగి యుండుటకు తేనీటి నెప్పుడు త్రాగుచుండెను. వారమునకు రెండుమూడు సారులు స్మారకము తప్పి నేలపై బడియుండునంత దుస్థితికి వచ్చు నట్లాతడు తేనీటికి బానిసీడై పోయెను.

ఏడవవృత్తాంత మొక నడివ్రాయపు పిల్లల తల్లిది. సాయంసమయములలో నపుడపుడు స్మారకము లేకుండ మూర్ఛలో మునిగి యుండుటతో కొంత కాలమునుండి యామె బాధ పడుచుండెను. దినమునకు రెండుసారులు నల్లని తేయాకు నీటిని త్రాగుట కామె యలవాటు పడియుండెను. మిష్టర్ కోలుగా రామె బాధకు తేయాకే కారణ మని యనుమానించి తేయాకు నిషేధమును విధించిరి. వెంటనే యామె స్వాస్థ్యమును పొందెను. అదివఱకు బలమైన మందుల నెన్నిటిని తినినను నామెకు సుగుణము కనుఁ బడలేదు.

ఎనిమిదవ వృత్తాంత మొక దుకాణదారునిదై యున్నది. అతడు తేనీటినేగాక కాఫీనికూడ మిక్కుటముగ త్రాగుట కలవాటుపడి యుండెను.అందఱికంటె నెక్కువగా నతనితలలో బాధ కలిగెను.కాఫీ, టీ రెండును నిషేధింపబడినవి. మంచినీటిని త్రాగుటకుమాత్రమితని కనుమతి యీయబడినది. ఒక పదిదినముల పాటు జటామాంసి యను నోషధిని కొద్దిగా వాడ నిచ్చితిని.

తొమ్మిదవ వృత్తాంత మొక యువకునిది. అతని వయస్సు 22 సంవత్సరములు. ఇంత చిన్నతనములోనే యతడు పెద్దనల్ల తేనీటిత్రాగుబోతై యుండెను. తక్కిన తేనీరు రోగచిహ్నములకు తోడుగా తుదకతని ముక్కువెంట రక్తము పడుట, ఈడ్పులు (వంకరలు పోవుట) ప్రారంభమైనవి. సాధారణపద్ధతి ననుసరించి కడువేగముగ నతనికి గుణము కలిగినది.

పదియవ వృత్తాంతము చివరివృత్తాంతము. ఇదియొక నారీమణివృత్తాంతమై యున్నది. ఆమె తేనీటిపాత్రికు శ్రద్ధాళువైన బానిసయైయుండెను. చాలకాలమునుండి బాధపడుచుండియు నామె బాధకు హేతువైనదానిని వర్జింపదాయెను. తుదకు కళ్ళెతోకలసి రక్తము పడునట్టి కఠినమైనదగ్గు పుట్టుటచేత నామె తేనీటిపానమును మానివేయవలసిన దాయెను. జాన్ కోల్ గారీ క్రిందిరీతిగా చెప్పి తమ వృత్తాంతవివరమును ముగించిరి. "ఎదురువాదమున కేమాత్రము నవకాశము లేనంత నిదర్శనము నీయగలన్ని వృత్తాంతములను నేను వర్ణింపగలను. కాని యిపుడు వివరించిన వృత్తాంతములు" ఈపానపాత్రిలు ఉల్లాసము నిచ్చునేకాని మత్తు కలుగజేయవు" అని పొగడబడు నిరపాయకరము లగు పానీయములనుగూర్చి తగినంత సందేహమును పేరేపించుటకు మట్టుకు చాలియున్నవని నా తలంపు. ఒక యవయవమునకు నిరాటంకముగా నెడతెగకుండ తొందర కలుగుచుండిన, దాని నిర్మాణమునందు మార్పు కలుగుట సత్యమేయైనచో ప్రతిసారి లోపలికిపోయిన మూడు నాలుగు ఘంటలలో హృదయధర్మమును చెఱిపివేయునట్టి

వస్తుత్రయము దినమునకు రెండుసారులు యేలాభమును కోరి మనము సేవించవలయును? శరీరనిర్మాణ సంబంధవ్యాధి జనించుటకు వస్తువు (తేయాకు) కారణమని చెప్పెదరేమో కాని యిటీవలి వత్సరములలో హృదయవ్యాధి ప్రబలమగుటకు కాఫీ, టీ వీనియొక్క వాడుక విస్తారమగుటయే కారణము కాదా యని ప్రశ్నించుట కవకాశము కలుగుచున్నది. కేవలముగా నొక్కనిమాత్రమే తేయాకు విషయుత మని చెప్పుట లేదు. పూర్వార్ధ పశ్చిమార్ధ గోళములు రెంటియందును వసించునట్టి ప్రసిద్ధపురుషులు తేయాకువిషయమైయిట్టి యభిప్రాయములు కలవారైయున్నారు. వారియందనేకులు పరిశోధనమూలమున నవన్నియు నిజమని నిరూపించియున్నారు. మానవజీవశాస్త్రమును గూర్చిన యుపన్యాసములలో గ్రాహమ్‌గారిట్లు చెప్పియున్నారు. “1767 వ సంవత్సరము నాటికే ఎడింబర్గునందలి డాక్టరు స్మిత్తుగారు ఆకుపచ్చని తేయాకుకషాయము (Henbane) హెన్‌బేన్ అనబడు కురాసాని వామపుజాతి విషవృక్షము, పొగాకు (Cicuta) సిక్యూటా యనబడు విషౌషధి మున్నగునవి సజీవశరీరములయొక్క కండరముల యల్లికలపై నెట్టిగుణమును కలుగజేయునో అట్టిగుణమునే సూటిగా కలుగజేయు ననియు, పైవస్తువులు ప్రతివిషయమునను మొదట ప్రాణధర్మములను క్షీణింపచేసి తుదకు వినాశమును కలుగజేయు ననియు జాగ్రతగా చేయబడిన బహుపరిశోధనముల మూలమున నిరూపించియుండెను. “1772 సం॥ లో ఐర్లాండునందలి డాక్టరు లెట్సమ్‌గారును నీరీతిపరిశోధనములనే

కావించి యీమాదిరి ఫలితములనే గాంచియుండిరి. అటులనే వాత ఇంగ్లాండు నాస్తవ్యుండగు డాక్టరు జెడ్సన్ గారు మాటి మాటికి చేసిన వేమఱల చేయుచు నెన్నో పరిశోధనములు చేసి లారల్ అనబడు పొన్నవంటి చెట్టుయొక్క ఆకుకషాయము, నల్లమందు, తేలుకొండి మొక్కవంటి విషౌషధి యని ప్రాణ మును వినాశపఱచుట యందెంత శక్తివంతములో తేయాకు నంత శక్తివంతమై యున్నదని సంపూర్తిగా నిరూపించెను. కాఫీ యొక్కగాని, తేయాకు యొక్కగాని చిక్కని కషాయము కొంచెమే యైననుకూడ నలవాటులేని మానవ ప్రాణమును సమానపరిమాణముగల నల్లమందు ప్రాపక మెంత శీఘ్రముగా మారించునో అంతశీఘ్రముగా మారించును. ఇది సంపూర్ణముగా యధార్థము.'' డాక్టరు జెడ్సనుగారు బ్రతికియున్న కప్పల నుండి యప్పుడేతీసిన గుండెలమీద తేయాకుతో చేసిన చిక్కని కషాయమును ప్రయోగించిరి. తత్క్షణమే యాగుండెల యొక్క ప్రాణస్పందము నాకపాయ మంతరింపజేసెను.

స్కాట్లండు దేశపువైద్యుడగు ఘనతఁబొందిన డాక్టరు కుల్లెనుగారి గ్రంథములు ఉత్తమవైద్య విద్యాలయములలో ప్రమాణగ్రంథములుగ నున్నవి. అట్టి కుల్లెనుగారిట్లు కనిపెట్టి వ్రాసినారు. "ఆకుపచ్చని తేయాకుకషాయము నాడులయొక్క స్పర్శశక్తిని కండరములయొక్క ప్రేరేపకశక్తిని నశింపజేయు నని శాస్త్రీయములైన పరిశోధనలవలన తెలియబడినది." ఆకు పచ్చ తేయాకు గుణమేకలదై యింకను చుఱుకుగ పనిజేయునట్టి

నల్లతేయాకునుకూడ విడిచిపెట్టకుండ వారింకను నిట్లు వ్రాసియున్నారు. "పైన పేర్కొనబడిన పరిశోధనల మూలమునను 50 సంవత్సరముల కాలము సకలరకముల మనుష్యులకును వాడి శ్రద్ధతో పరిశీలించి కనుగొనిన విషయముల మూలమునను నాకు తేయాకునందు నిద్రావహమును, ఉపశాంతికరమునగు ద్వివిధ లక్షణములున్నవని నమ్మకము కలిగినది." నిద్రావహములనగా నెట్టివని డాక్టరుకుల్లెనుగారు తలచెదరో చూడుడు. "సాధారణముగా నిద్రావహములు తమయొక్క శక్తిచేతను క్రియచేతను ప్రాణధర్మములను పరిపూర్ణముగా నశింపజేయు నంతగకూడ పనిచేయుగలుగు. విషములని నిర్ణయింపబడిన వస్తువర్గములో నీ నిద్రావహములు చేరుచున్నవి."

జీర్ణక్రియము, పథ్యములు అను గ్రంథములో డాక్టర్ కూమ్బె (Combe) గారిట్లు వ్రాసియున్నారు. "కాఫీ, తేనీరు రెండు పానీయములును మిక్కిలి చిక్కగాచేసి యెక్కువగా త్రాగినట్లయిన ముఖ్యముగా ప్రొద్దు గ్రుంకునప్పుడు త్రాగినట్లయిన పొట్టకు కీడు చేయుటయే గాక నాడీ మండలము యొక్కయు, మెదడు యొక్కయు నారోగ్యమును పాడుచేయును."

అమెరికా నానా శబ్దార్థ సర్వస్వమిట్లు చెప్పుచున్నది. "మానవశరీరమునకు తేనీరు కలుగజేయు గుణము లెవ్వియనగా స్వల్పముగ సేవించినపుడు స్వల్పనిద్రను తెచ్చుట, అనగా నుల్లాసమును పుట్టించుట." నోటు 1. పుట 99.

ఆరోగ్యవిషయికప్రశ్నోత్తరగ్రంథమునకు కర్తగా తలంపబడుచున్న ఫిలడల్ఫియా వాస్తవ్యుడగు డాక్టరు బెల్ గారిట్లు చెప్పియున్నారు. "తేయాకు (నల్లని, ఆకుపచ్చని తేయాకు రకములు రెండును అని వారి తాత్పర్యము) కషాయమును చిక్కగా కాచి యెక్కువగా త్రాగినయెడల అన్నకోశము యొక్క శక్తులనెల్ల చెఱిపివేయును. వివిధములైన బలహీన లక్షణములను కలుగజేయును."

"జీర్ణవ్యాపారము, దానియొక్క లోపములు" అను గ్రంథములో న్యూయార్కు నివాసియగు పండిత స్వైట్సర్ గారు నల్లని, ఆకుపచ్చని తేయాకురకములు రెంటినిగూర్చి యా యాకులలో ఆవిరి యయ్యెడు నూనెయుండుటచేత నవి నాడీమండలమున కుద్దీపనము నిచ్చునని వ్రాసియున్నారు. జాన్ కోల్ మున్నగువారు వర్ణించిన గుణములనెల్ల దాదాపుగ పేర్కొనినపిమ్మట ఆగుణములకెల్ల కారణము కేవలము తేయాకేననుటను విడిచియితర కారణములను చూపుట వైద్యుల యాచారమైనట్లుగ్రహించి యిట్లు వ్రాసిముగించిరి. "తేయాకుయొక్క విషత్రిస్వభావములకే కీడంతయు నారోపింప బడవలయునని నేను కోరుచున్నాను." డాక్టర్ హూపర్ గారు తమ వైద్యనిఘంటువులో నిట్లు వ్రాయుచున్నారు. "తేయాకుచెట్టు దాని సహజస్థితిలో నిద్రావహమగు నోషధి యనగా మత్తుమందు చెట్టయియున్నది. ఈకారణముచేతనే దీనిని కనీసము పండ్రెండు నెలల వఱకైనను నిలువయుంచనిదే చైనావారు సేవింపరు. (నిలువచే దానిమత్తుగుణమును పోగొట్టి పిమ్మట

వాడుకొందురు.) విస్తారముగా త్రాగినచో నిద్రాప్రవాహములగు దోషము లన్నిటివలెనే తేయాకు బలహీనము, కంపము, పక్ష వాతము, తిమురువాయువు మున్నగు నెన్నియోవ్యాధులను పుట్టించును."

న్యూయూర్కు పట్టణ కాపురస్థుడగు డాక్టరు బరెల్ గారు "నే నెఱిగినంతవరకు మైకమునునొదవించు పానీయముల (కాఫీ, తేనీరుల) ను త్రాగనివారి కొక్కరికైనను తలనొప్పి రోగము వచ్చియుండలేదు. ఈపానీయములను పూర్తిగా మాని వేసిన పిమ్మట నొక్క తలనొప్పిరోగి కైనను రోగనివారణము కాకుండ నుండలేదు." సంయుక్తరాష్ట్రసైన్యమునందు శస్త్రవైద్యుడును తన పరిశోధనములతోడ ఔషధవైద్యులందఱియొక్క శ్రద్ధ నాకర్షించినవాడును నగు డాక్టరు బ్యూమోంటుగా రిట్లు చెప్పియున్నారు. "అన్నితరగతులవారికిని సామాన్యపానీయములై యున్న కాఫీ, తేనీరు ఇవి జీర్ణావయవములను దుర్బలపఱచునట్టి స్వభావము కలవైయున్నవి. కాఫీ, తేయాకు వీనిలో నొకదాని తేలికకషాయమును త్రాగుట కలవాటుపడినవారిని చిక్కగాచేసిన కషాయమును 2, 3 గిన్నెలు త్రాగనిండు. దానియొక్క హానికరమైన స్వభావము వారికి వెంటనే బోధపడును. అయినను వారు విడువకుండ వాడుచున్న మైకము నొదవించు మందున కిది (చిక్కగచేయుట) బలమునిచ్చును." డాక్టరు బ్యూమోంట్ గారు తేనీటిని, కాఫీని కూడ మైకముకలుగజేయువస్తువు లని పిలుచుచున్నారని పాఠకులు గమనింపవలయును. బహుజనులతో పాటు వీ రొసగిన

ప్రమాణము కేవల సిద్ధాంతస్థాపనమునకుగాక పరిశోధనా ఫలితముగామాత్రమె శుద్ధశాస్త్రీయ విషయముగమాత్రమె యున్నదని తెలిసికొనబడినపు డది మిక్కిలి మెక్కువప్రయోజనకారి కాగలదు.

మఱియు ఆకుపచ్చని తేయాకు మైకమును బాధోపశమనమును కలుగజేయునట్టి విషయుతము లైనట్టి లక్షణములు కలదగుటచే కాల్పులను, కాలుటవలన నైన పుండ్లను మాన్పుటయందు మిక్కిలి సామర్థ్యముకలదై యున్నదని కొన్నిపత్రికలు చెప్పుచున్నవి. ముఖ్యముగా బోస్టన్ ఔషధ, శస్త్రవైద్యపత్రిక నుడువుచున్నది. టాన్సిల్ వేనియా ఔషధపత్రిక యీతేయాకును నొప్పిని శమింపజేయు నౌషధమని చెప్పుచున్నది. నిజముగ నది యట్లే కొన్నివిషయములలో పనిచేయుచున్నది. మఱికొన్ని వ్యాధులకీ తేయాకు నల్లమందువలె నుపయోగపడుచున్నది.

కాని నేనుచెప్పున దింకను పూర్తికా లేదు. వర్తకవ్యాపార సంభ్రమమున దగుల్కొని యున్న లోకమునుండి యీ క్రింది విచిత్ర, సంతోషకథనములు వెల్వడినవి.

లండను త్రైమాసిక విమర్శన గ్రంథము చైనాలోని కాంటన్‌నందు పనికిమాలిన రకమైన నల్లని ముతకతేయాకును ఇనుముపైన తగుమాత్రముగ వెచ్చజేయుట ద్వారా ఆకుపచ్చని తేయాకుగా మార్చి (ట్యూమెరిక్కు) నీలిమందు, తెల్లసీసము వీని మిశ్రమమునుచేర్చి తద్వారా బదరీఫలవర్ణము వలె నవనవలాడు నీలకాంతితో కోమలమైన ఆకుపచ్చని తేయా

కులవలె ఉంగరములుగా చుట్టుకొనియుండునట్లు సిద్ధముచేయు చున్నారని తెల్పుచున్నది. ఆగ్రంథకర్త యాకృత్రిమపదార్థమును (మార్చబడిన తేయాకును) 50,000 ఏబదివేల పెట్టెల నిండ నింపి యోడలకెక్కించుట తాను స్వయముగా చూచి యెచ్చటికెగుమతి చేయుచున్నారని ప్రశ్నించి అమెరికా బజారున కని ప్రత్యుత్తరము బడసితి నని వ్రాయుచున్నాడు. ఆగ్రంథములో 2 వివరణము 102 పుట చూడుడు.

తక్కిన కథనములు తేయాకులో ప్రషియన్ నీలము చేర్చించి సున్నము కలియునని చెప్పుచున్నవి. ఈవిషయ మెంత వఱకు సత్యమోకాని దిగుమతి యగు తేయాకు రకములలో విస్తారభాగము తేయాకు చెడిపోయినదియు, పనికి మాలినదియు, బజారు అమ్మకమునకు తగియుండునట్లు తయారు చేయబడినదియు నని మనము సంశయించుటకు వలసినంత హేతువు మాత్రమున్నది. అమెరికావారికి తేయాకు తప్పకుండ కావలయును. సాహాయ్య పరులైన జనులు కావున చైనావారు దాని నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.

ఆకు పచ్చని తేయాకు విషయుతమని నిరూపింపబడినచో నీ ప్రమాణము నల్లని తేయాకు విషయుతము కాదన జాలదు. కాని నల్లని తేయాకు కూడ విషయుతమైనదేనని నిరూపించుటకు గా నొకమంది గ్రంథకర్తలయభిప్రాయములను నే నుదహరించియున్నాను.

సుప్రసిద్ధరసాయనిక శాస్త్రవేత్తయగు బ్రౌడీ గారు రోగికి ప్రయోగించి స్వయముగ చేసిన పరిశోధనము

ద్వారా ఆకుపచ్చని తేయాకులు నల్లని తేయాకులు నను నీ రెండు రకముల తేయాకుల మధ్య నీవిషయమై ప్రత్యేకభేద మెద్దియు లేదని నిశ్చయించి చెప్పుచున్నారు.

అయినప్పటికిని ప్రస్తుతము కొంతసేపు నల్లని తేయాకు హానికరము కాదని యొప్పుకొందమనుకొనుడు! ఈరకము తేయాకెంత స్వల్పపరిమాణము మనచే స్వీకరింపబడుచున్నది? ఈక్రింది వివరణ పట్టిక ననుసరించి దిగుమతియగుచున్న వివిధములగు నల్ల తేయాకుల పరిమాణము మొత్తములో నిరువదింట నాలుపాళ్లున్నవి.

	మొత్తములో
బోహియా,	1—20 th
సౌచాంగ్, తక్కిన నల్ల తేయాకురకములు	5—20 ths
హైసన్, లేతహైసన్	9—20 th
హైసన్‌స్కిన్, తక్కిన ఆకుపచ్చని తేయాకులు	4—20 ths
ఇంపీరియల్, గన్‌పౌడర్	1—20 th

చతుర్థ ప్రకరణము

తేయాకునందలి రోగప్రవణత.

తేయాకు మందుదినుసని చెప్పుటలో తేయాకుయొక్క స్వభావమును జాన్‌కోల్‌గారు పేరిడినట్టి తేయాకు రోగమును కలుగజేయు స్వభావమును తుదకెట్లయినను నిరూపింపగలిగి తిని. తేయాకు మందుదినుసను శీర్షికక్రిందను మఱియొక శీర్షిక క్రిందను కూడ తేయాకుయొక్క తలనొప్పి, అజీర్ణము మున్నగు రోగములను కలుగజేయగల శక్తిని గూర్చి మిక్కిలిగా నుదాహరించియున్నాను. ఈప్రకరణము నందు ముఖ్యమైన విశేషాంశములను వివరించుటకు ప్రయత్నించెదను.

తేయాకు దంతములకు కానరాని హానిచేయును. అకాల క్షయము నుత్పాదిల్లజేయును. వెచ్చని చల్లని, తియ్యని, ఒగరైన, కారము కలిగి తీక్ష్ణమైన వస్తువులు దంతములకు తగిలినచో దంతములకు చెఱుపుకలుగునను పామరవిశ్వాసము సత్యమైనదికాదు. తుదకు రసము, కురాసానివాముపు జాతి విషౌషధి, హెమ్‌లాక్ అను విషౌషధి ఇవికూడ దంతములను చెఱుపజాలవు. దురదృష్టవశాత్తు మిక్కిలి తీక్ష్ణమును, మిక్కిలి కేంద్రీకృతమును నగు నమ్లముతో సంబంధము కలిగినచో దంతములకు హాని వాటిల్లును, అయిన నీహాని సాధారణముగ తిన్నగా కాకుండ కలుగుచున్నయున్నది. ఈవిషయము నిక చర్చింతము. చిగుళ్ళకు హానిచేయున వన్నియు సరాసరిగా దంతములకు హానిచేయునను సిద్ధాంతము ఔషధవైద్యులెల్లఱు సర్వసాధారణముగానంగీకరించినయంశమైయున్నది. నోటబ్రవే.

శించువస్తువు లనేకము చిగుళ్ళకు హాని చేయునవైయున్నవి. మిక్కిలి వేడిగగాని మిక్కిలి చల్లగగాని యుండు ప్రతిపదార్థ మును నిట్లుచేయును. తేనీరు సాధారణముగా వేడిగ నుండున పుడె త్రాగబడును. అందువలన చిగుళ్ళలో రోగమును పుట్టించి, దంతములలోపల నెముక్క పుచ్చెడు వ్యాధి నుద్భవిల్లజేయును. నేను సూచించిన కీడు మూడుట కిది యొక కారణము.

కాని దంతములు సరాసరిని పొట్టగుండ హానిని పొందుచున్నవి. ఏసన్నని పొర నోటిలోపలి భాగమున నుండునో ఆపొరయే పొట్టవఱకును వ్యాపించి పొట్టలోపలనుండును. పొట్టకు కీడుచేయు కారణములన్నియు సమాన పరిమాణముతో దంతములకు కీడుచేయును. వేడివేడి పానీయములు, చల్లని పానీయములు పొట్టకు కీడు చేయు పదార్థములలో చేరియున్నవి. ఇందుమూలమున నేను దేనిని గూర్చి యిపుడు చెప్పచున్నానో ఆవేడి వేడి తేనీరు దంతవ్యాధుల నొదవించుటయందు రెండు రెట్లు కర్తృత్వము కలదైయున్నది.

వేడివేడి పానీయములు ఎముక్క పుచ్చెడు వ్యాధి నొదవించి దంతములకు, చిగుళ్లకు కీడుచేయుననుట కొకనిదర్శనము జిల్లుమను చల్లనిమేత, మిక్కిలి వేడి మేతమేయుచు నగరముల చెంత వసించు నావులను పరీక్షించుటవలన లభించినది. ఈవిషయికమగు నాందోళనము న్యూయార్కు పట్టణమున ప్రబలిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి తత్ప్రాంత గోశాలలలోని గోవులయొక్క దంతములు పరీక్షింపబడినవి. అందుపై కలిగిన ఫలితములు ఆశ్చర్యకరములు. సహజాహారముతో పెంపబడిన

గోవుయొక్క దంతములు సంపూర్ణారోగ్యముతో కూడియుండెను. చిగుళ్ళనుండి బైటికివచ్చియుండు దంతములమీద మెరయుచు గట్టిగనుండు దంతికయు చాల బాగుగానుండెను. దంతములకు గూండ్లై వానికాధారముగ నుండునట్టి దవడయొక్క భాగములు (Alveolar Process) కూడ ఆరోగ్యముగనుండెను. దంతముల సందులలో పాచి లేనేలేదు. పాచి లేకపోవుటయేగాక దంతములు దృఢముగను, తెల్లగను నుండెను. కాని చల్లనిదై దగ్గఱనున్న బట్టీలో వేడి యెక్కింపబడినదై యుండు మేతమేపి పెంపబడిన గోవుయొక్క దంతముల ధావళ్య మదృశ్యమైనది. అనగా వానిమీది దంతిక నశించినది, కేవలము దంతిక హరించిపోవుటతో నాగలేదు. దంతములందలి యెముకలకు సైతము బాధకలిగి వానియొక్క సహజపరిమాణము తగ్గిపోయినది. దంతములపై నల్లమచ్చలు పొడసూపి యవి పుచ్చిపోవుట కారంభించిన సంగతి నెఱుకపఱచినవి.

దవడలును వ్యాధిగ్రస్తములైనవి. దంతమూలములలో కుఱుపులు లేచినవి. దంతమూలముల కెదురుగ నుండు దవడ యెముక చెడి పగిలిపోయినది. ఒకపన్ను బొత్తిగా కనుబడకుండపోయినది. ఎయ్యది పొట్టయొక్క లోపలి భాగము నావరించి యుండు సన్నని పొర కధికమైన హానిని కలుగజేసి దంతములయం దది ప్రత్యక్షమగునట్లు చేయుచున్నదో యది తప్పకుండ శరీరమధ్యావయవమగు పొట్టయొక్క నాడులకెల్ల కీడుచేయును. కేవలము పొట్టయందేగాక దానితో నెక్కువ సంబంధము కలిగి పనిచేయుచుండు ప్రతి యవయవమునందును

వ్యాధి నొదవించును. అజీర్ణరోగము, దుర్బలత్వమువలనఁ గలుగు శిరోభారము, హృద్రోగము, పక్షవాతము, మూర్ఛ, పేరొక్కనగలిగినన్నిరకముల బలహీనతలు, అన్నిరకముల నాడీ రోగములు యివన్నియు నొక్కొకపుడు నిక్కముగా తేనీటి పానమునకు ఫలములై తలసూపును. ఈవ్యాధు లొకవేళ కారణాంతరములవలన జనించినను తేనీటిపానమువలన నవి మిక్కిలి వృద్ధినొందియే పారును. ముఖ్యముగా పక్షవాతసంబంధమైన వ్యాధులు బలహీనతచే కలుగు తలనొప్పి తేనీటి పానమువలన జనించును. తేనీటిబానిసనుసైతము తేనీరు తలనొప్పిని నివారించునని తలపనీయకుడు. తేనీరు తాత్కాలికోపశాంతి నీయగలదు. అనేకమారుల ట్లిచ్చియున్నది. ఇది నిజమే కాని వ్యాధిమాత్రము నిరాతంకముగా వృద్ధి నొందింపబడినది. అంతియేకాక తేనీటివలన తఱుచుగా నితరరోగ బీజములు కూడ శరీరక్షేత్రములో చేర్చబడుచున్నవి. దంతక్షయము, జీర్ణాశయవ్యాధి యివి యితరకారణముల వలనకూడ శీఘ్రముగా కలుగును. జంతుకళేబరమునందలి తక్కినభాగముల వలెనే దంతములుకూడ తుదకు మితముగనైనను పనిచేయుట వలన నెక్కువ బాగుగ నుండగలవు. ఎవ్వరు తమయాహారమును తేనీటితో లోనికి దింపివేయుచున్నారో, వారు ఎంత తేనీరువాడెదరో అంతతక్కువగ నమలెదరు. కావున దంతక్షయమును స్వయముగా కలుగచేసికొనుచున్నారు. ఈకారణము చేతనే అనగా ఆహారము సరిగా నమలబడక, ఉమ్మినీటితో కలియక లోనికి ప్రవేశించుటచేతనే సరిగా జీర్ణమగుటలేదు. డాక్టర్

ఆర్ బుత్ నాట్ గా రిట్లు చెప్పుచున్నారు:— "ఘనపదార్థము ను జీర్ణకోశములో ప్రవేశించుటకు తగినదానినిగా సిద్ధపఱచు టకు నమలుట ముఖ్యావశ్యకము. నమలకపోయినచో సరిగా జీర్ణము కానేరదు." చక్కగ నమలినచో ఘనపదార్థము మఱే ద్దియు కలుపకపోయినను బాగుగ తడుపబడును. అట్లు నమల కుండ వేడిపానీయములను, చల్లనిపానీయములను మిక్కుట ముగా మ్రింగుచుండిన గర్భములోపలనుండు పీల్చునట్టి యుప కరణములకు భార మగును. మితిమీరి లోపల ప్రవేశించిన ద్రవపదార్థమును మోసికొని పోవుటకు దానిలోని ప్రాణశక్తు లన్నియు విస్తరిల్లి పనిచేయవలసియుండును. ఇట్లు బలహీనమైన జీర్ణకోశముచే ప్రారంభింపబడి, జరుపబడు జీర్ణవ్యాపారముండ వలసినంత యసంపూర్ణముగ నుండక తప్పదు. ఇందుమూలముననే కడుపు నిండుగ నుండుట, గాలిపోవుట, కడుపుబ్బరము, వేడిగనుండుట, పుల్లదనము, నొప్పి యీలక్షణము లొదవును. మఱియు నిందుకు తుదిఫలితములుగా కాలికతాపములు, స్కి ర్రిస్ (Schirrus), కొఱుకుపుండు ఇంక ననేకరోగములు ప్రబలి బాధించును. తేనీటిపానముచే నొదవు దుష్ఫలితము లలో కొన్ని యమితభారముతో స్త్రీలపై బడుచున్నవి. తేనీరు త్రాగకుండ నొక్కదినమైనను గడపజాల మని తలంచు స్త్రీ లెందఱో తేనీటి పానము వలననే చలికాళ్ళు, చలిచేతులు, పీన సరోగపరిణత, వింతవింత వేదనలు, ముఖ్యముగ బలమును హరించు బాధలు, ఆకలిలేమి—యీవ్యాధులను కొనితెచ్చు కొనుచున్నారు. తేనీరు క్రమక్రమముగా క్షుధ నెల్ల నశింప

జేయుచుండ తేనీరు త్రాగువారు తఱచుగ మితభోజులై యుం
డు టొకవింతకాదు.

పూర్వులు తేనీటిని త్రాగుటవలన వారిసంతానము
వంశపారంపర్యముగా గండమాల వ్యాధిసంబంధ మగు శరీర
ప్రకృతిని పొందుటకు కారణము కలుగుచున్నది. తల్లియొక్క
నాడులను, ముఖ్యముగా గర్భనాడులను దుర్బలపఱచునట్టి దేది
యో యది యామెసంతానమునకు వంశపారంపర్యముగా నను
భవించుటకు స్వత్వమైన రోగప్రవణతను కలుగజేసి తఱచుగా
గండమాలయో, క్షయవ్యాధియో కలుగుటకు హేతుభూత
మగుచున్నది.

ఇంద్రియములు లేక, ఇంద్రియజ్ఞానములకు నిలయ
ములగు నవయవములు ముఖ్యముగా చూపు, రుచి యీరెం
టికి స్థానములగు నవయవములు మెల్లగా పనిజేయునట్టి తేనీ
టివిషమువలన బాధింపబడును. తేనీటిపానముచే వెంటవెం
టనే సంభవించుచుండు పడిశభారమువలన ప్రత్యక్షముగనో,
అప్రత్యక్షముగనో వినికిడి శక్తి కిచేటు వాటిల్లును. ఒకొ్క
కపుడు కంఠస్వరముకూడ మారును. కాని పైనవివరింపబడిన
వాని యన్నిటికంటె నీమార్పు చాల తక్కువగ కలుగుచుండును.

ఆకుపచ్చని తేయాకువలె నల్లని తేయాకును, తేయాకు
యొక్క తేలికకషాయమువలెనే చిక్కనికషాయమును సరిస
మానముగ రోగకారణములని యొక్క నిమిషకాలమైనను
తలపఁబనిలేదు. కాని రెండురకముల తేయాకులును, అన్నిరక
ములగు (తేలిక, చిక్కని) కషాయములును కొద్దిగనో, గొప్ప

గనో రోగకారణములే నని మాత్రము నమ్మ వలయును. ఏమన నన్నిరకముల తేయాకుల యొక్క అన్నితరగతుల కషాయములును కొద్దిగనో గొప్పగనో విషయుతములే యై యున్నవి.

పంచమ ప్రకరణము

—♦ తేయాకువలన బుద్ధికి కలుగు కీడు ♦—

తేయాకు మెదడునందు, నాడులందు మార్పుకలుగ జేసి, సాధారణముగా బలహీనమని పిలువబడు నవస్థను మాత్రమేగాక కఠినములగు నాడీవ్యాధులను కూడ పుట్టించి, తెలివికి మధ్యవర్తులగు నింద్రియములకు కీడుచేయగలదేని యది తప్పకుండ తెలివియని పిలువబడు మానసికశక్తులకుకూడ కీడు చేసితీరును. అనంతరకాలమున తెలివిని సబ్బపఱచుస్వభావము తేయాకునందున్నదని బొత్తిగా తెలియమి ననేకవేల ప్రజలు తమ తెలివికి పదనుపెట్టుటకై తేనీటిని త్రాగుచున్నారు. ఇది నేనెఱుగని సంగతికాదు. కాని యిందువలన తేయాకు ప్రయోజనకారియని యెంతమాత్రము నిరూపణము కాబోదు. బ్రాంది, పొగాకు, నల్లమందు యివి తెలివికి చుఱుకుబుట్టించునని యంధప్రాయముగ విశ్వసించువారివలెనే తేనీటిపానమును విశ్వసించువారును దాని యుపయోగ మావశ్యకమని నిరూపింపజాలరు. మఱియు తేనీటిపానమువలన మొదట

ఇంద్రియజ్ఞానము వికాసము నొందుటచేత భావములకు విప రీతమైన చులుకుదనమొదవి, వాక్కు నిరాఘాటముగ వెడ లును. ఇదంతయు తేయాకుగుణమునందు మనకు సందియము కలుగుటకు మట్టుకే పనికివచ్చును. దాని నుపయోగించు ప్రతి వ్యక్తియొక్క మనస్సును తుదకు నిస్సంశయముగా మొద్దు వాఱును.

అమెరికాదేశపు భాషాకోవిదులలో నొక వ్యక్తి పానా భ్యాసమువలన నొదవినదియు, మధ్య మధ్య విపరీత మనోవికారముతో మూర్ఛలో మునిగియుండునట్లు చేయునది యునగు శమితమనోమాంద్యముతో చిరకాలము పడియుండిన పిమ్మట తిరుగ తేనీటిపాత్రను సేవించుచుండెను. అట్లు తేనీటిని పానముచేయుటచే మఱల కొలదికాలము మిక్కిలి యద్భుతావ హామగు మానసిక పరిశ్రమను చేయుచు అటుపై మఱల కుంగిపోయి మధ్య మధ్య కొంతకాలము నిశ్చేష్టముగనుండు నొకానొక జంతువువలె కడు దీర్ఘకాలము జీవచ్ఛవమువలె పడియుండుచుండెను. కడ కతఁడకాలమృత్యువు నొందెను. డాక్టర్ జాన్సన్‌గారు వేరొక దేశమున వేరొకశతాబ్దములో నుండిన వేరొకభాషాకోవిదుఁడు. వీరుకూడ తేనీటిని మితి మీఱి గ్రోలుటవలన వినాశము నొందకున్నను తెలివితేటల కపాయముకలిగి నష్టపడి రని విశ్వసింపబడుచున్నది. ఇతర వృత్తాంతము లిట్టివింకను గలవు.

———

షష్ఠమ ప్రకరణము

నైతిక స్వభావముపై తేనీటిగుణములు

తేనీటిపానముచేయు వేనవేలు ప్రజలలో చాలమంది తెలివిమాలిన యలవాటని తెలసికొనినారు. తేనీరు త్రాగుట సంపూర్ణముగ తప్పు అని విశ్వసించువారు సైతము కొందఱు కలరు. అయిన నింకను దానియందు దోషదృష్టి కలిగియు ననేకులు దానిని మానలేకున్నారు. చేయకూడనిదని తెలిసికొనినపనిని ప్రతిదినము చేయుట యవినీతియనియు, క్రైస్తవుఁడును, తక్కినవారెల్లఱును నెయ్యది యయుక్తము, నవివేక కార్యము నగు నలవాటో యట్టిదానినెల్ల పరిత్యజించి ఈశ్వర మహిమను ప్రకటించుదానినెల్ల యాచరించుట కర్తవ్యమను విధికి లోనై యున్నారనియు ఋజువుచేయ నవసరములేదు. ఈయంశమును దెలియజేసి దీనిని పాఠకుని వివేకమునకు వదలి వేసినం జాలును.

తేనీటి నమితముగ త్రాగనెంచుట యవినీతియని తెలుపు టింతకంటెను ముఖ్యము. జితేంద్రియత యను శక్తిని మననుండి దూఱపరచి యన్యులకు లేక మనకోరికలకు మనను బానిసలను చేయునది యీతరగతిలోనే చేరుచున్నది. కావున నిది తప్పుడలవాటై యున్నది. తేనీటిపానము మితిమీఱిన త్రాగుడుగ బరిణమించునని సూచించినంతనే కొందఱులికిపడుదురు. కాని జనులలో నస్వాభావికదాహమును కలుగజేయునట్టి

వస్తువులన్నియు నాదాహంమును శాంతింపజేయుట కంతకన్న నుత్తేజక పదార్థవిశేషముల నుపయోగించు టావశ్యకమగు నట్లు చేయును. తేయాకు స్వయముగ నుత్తేజకపదార్థమై యున్నది. అధికోత్తేజముకొఱకని త్రాగబడుచున్నది. కొందఱి యొక్క యభిప్రాయ మిందు కెంతవిరుద్ధముగ నున్నను తేయాకు మట్టు కట్టిదే యైయున్నది. ఎక్కువపని చేయగలుగుటకును, ఎక్కువ యాలోచన చేయగలుగుటకును నాడీమండలమునకు చుఱుకుకలుగజేయు నిమిత్తము తేనీటిపానమును స్వల్పముగనే యైనను వాడుకలో పెట్టినవారు (అమితమను శబ్దము యొక్క ఖండితమగు నర్థము ననుసరించి) యిప్పటికే యమితత్వపథములో నడుగుపెట్టినవా రగుచున్నారు. వారు శాము ప్రవేశించిన రాజబాటయందు ముందుకు సాగిపోయి స్థూలతరములును, మిక్కిలి వినాశకరములును నగు నవస్థలను దరియకుండ నుండెదరనుట కుత్తరవాదిత్వ మెద్దియు లేదు.

తేనీటిపానము మనను జంతుసంబంధములగు కోరికలకు నిలయమగు స్థితిలో పడియుండునట్లు చేయుననుట కేమాత్రము సందియము లేదు. ఎవరు దైహిక మానసిక బలముకొఱకును, నాడీమండలమున కుద్రేకము కలుగుటకొఱకును, నేదేనొకపదార్థముపై నాధారపడియుండెదరో వారు తమ యాధ్యాత్మిక స్వభావమును జంతుగుణశీలమునకు కొంతవఱకు బానిసనుగా నొనర్తురు. ఈఫలిత మనివార్యమై యుండును.

ఈగ్రంథముయొక్క ప్రథమ ప్రకరణములో నే నుదహరించియున్నట్టి యీపానీయమువలన గలుగు వ్యర్థవ్యయము

కూడ యిది నైతికస్వభావమును చెడగొట్టుననుట కొకనిదర్శనమైయున్నది. వట్టి భోగపదార్థముగ మాత్రము ముపయోగపడునట్టియు, సాధారణముగ నే విషయముననుముఖ్యమైనది కానట్టియు నొకవస్తువునిమిత్తము సంవత్సరమునకు పది, పండ్రెండు *మిలియనుల (ఒకమిలియను పదిలక్షలు)డాలర్లు వ్యయముచేయుట సామాన్యకార్యము కానేరదు. తేనీరు నైతిక బుద్ధిని మందపఱచుటయేగాక మఱింతపాడుచేయును.

దేశీయులందఱు కలసిచేయు దానములకుగాను సంవత్సరమునకు మిలియనులో నాలగవవంతు మాత్రమె వ్యయపఱచుచున్నపుడు ముఖ్యముగా తన దానములగుఱించి అందును కొన్ని యుత్తమ దానముల గుఱించి గర్వించునట్టి సంఘము. (వానికిదినైతిక బుద్ధిమాంద్యము) చెల్లును. పరదేశములలో మతవ్యాపనము చేయునిమిత్తము వ్యయమెంత యగుచున్నదో విచారింపుడు. క్రైస్తవసంఘము ప్రపంచ ప్రజలనెల్ల తనమతములో చేర్చుకొనుటకుగాను సాధ్యమైనన్ని యత్నములతో నుద్బోధింపబడియును 250000 డాలర్లు ధనమును ప్రతివత్సరము నీయలేకున్నను తేయాకుకొఱకుమాత్రమునంతకు నలువదిరెట్లకెక్కువ ధనమునువ్యయము చేయుచున్నది. ఇది వింతగదొచుటలేదా? తేనీటిత్రాగుడుయొక్క ప్రాబల్యము నీతివిరుద్ధమైనదికాదా?

---

* సంవత్సరమునకు తేయాకుకొఱకు 18000,000 డాలర్లు వ్యయమగుచున్నదని కొందఱంచనా వేసినారు.

సప్తమ ప్రకరణము

తేనీటిపానము చేయువారి సాధారణ ప్రతివాదము

కొందఱిట్లు చెప్పెదరు "మీరు దీర్ఘకాలమునుండి గట్టిపట్టుతో తేయాకు మందుదినుసని నిరూపింప యత్నించుచున్నారుగదా! దీనిని వాడకూడదనుట కీవాదమెటుల యుపయోగపడును? ఔషధగుణములు కలదగుటచే సీమవంకాయను వైద్యులు మున్నగువారు పథ్యముగా విధించుటలేదా? అట్లే యుల్లిపాయలు విధింపబడుటలేదా? మఱియు సంబారములు— ఆవ, మిరియము, మసాలాపొడి, (Saleratus) సాలేరేటస్ అల్లము, లవంగ పట్ట (దాల్చిని) తుదకు ఉప్పు, కాడి యివన్నియు మందుదినుసులు కావా?"

పైన నుదహరింపబడిన వస్తువులు మందుదినుసులు కాని మందుగుణములతో కూడిన దినుసులుకాని యైయున్నవని నేనొప్పుకొందును. కావనను కాని పై యూహ న్యాయయుక్తముగ నున్నదనిమాత్రము నే నంగీకరింపను. భోజన పదార్థములతోపాటీ వస్తువుల నుపయోగించుచున్న మనుష్యజాతి యెంత యారోగ్యము కలదిగ నున్నను యీవస్తువులను వాడకుండ నుండునేని నిశ్చయముగా మఱింత యారోగ్యవంతముగ నుండగలదు. యథార్థమునకు మందు అన్యపదార్థమై ప్రాణశక్తులపాలిటి పరమశత్రువై యున్నది. మందు జీర్ణాశయముతో సహజ సంబంధముకల పదార్థముకాదు. జీర్ణకోశము స్వీకరించునట్టి యుక్తాహార పానీయములలో నొక్కటి

కిని సహజసంబంధములేదు. రసభస్మము, నల్లమందు, సారాయము ఆవ, మిరియము మున్నగు రూపములలో నేరూపముతోనున్నను కొంచెము గొప్పయను పరిమాణములలో నేపరిమాణము కలిగియున్నను నివి యౌషధలక్షణములతో కూడియుండుట నిక్కవము. సీమవంకాయలు, ఉల్లిపాయలు తేయాకులు వీనిలో స్వల్పపరిమాణముకల మందుకలదు, ఇది సత్యమే. ఔషధగుణములు కలవగుటచేత నీపదార్థములు ఆహారపానీయములుగా నుపయోగించుట కర్తవ్యమైనవి కానేరవు. అవి హానికరములే. ఔషధము ఆహారము నను నీరెండును గుణకర్మలు రెంటియందును పరస్పర విరుద్ధపదార్థములై యున్నవి.

మఱియు నన్నిట్లడిగెదరు "అన్నిరకముల తేయాకును కొద్దిగనో, గొప్పగనో విషయుతమే నని మీరు నుడివియున్నారు. దాని నుపయోగించుచున్నవాని కది యేమగును? కొలదిగనో, గొప్పగనో మనము తినునట్టియు, త్రాగునట్టియు, పదార్థయులన్నియు విషయుతములైనవే. అటులకానిచో నది బహుశా మన కేమియు మేలుచేయనే చేయవు?" ఈ ప్రతివాదము మొదటికంటెను బలహీనమైనది. ఏలనన కొందరజ్ఞానులు తలచునట్లుగా విషము మనపోషణమున కవసరమైన దనుమాట సత్యముకాదు. మనము తినునట్టి పదార్థములన్నియు విషముతో కూడియుండునను నంశమంతకంటెను సత్యదూరము. పిండిగల ధాన్యములెవ్వియు సాధారణస్థితిగతులలో నొక యణుమాత్రము విషముకూడ కలిగియుండవు.

రై ధాన్యములో నొకానొకప్పుడు (ergot) బూజువంటి తీవ్ర విషము కన్పట్టును. ఇది నిజమేకాని యిట్టు లెప్పుడే నొక ప్పుడు మాత్రమే కన్పట్టును. ఇట్లే మఱికొన్ని విషములు మన ధాన్యములలో చేరుచున్నవి. కాని సహజముగా ఫలించి పరి శుద్ధముగానుండు ధాన్యములలో నెంతమాత్రమును విషముం డదు. సీమరేఁగు, బేరీ, పుచ్చ, ఎండుద్రాక్ష, కిస్‌మిస్, స్ట్రా బెర్రి మున్నగు ఫలములలోగాని, బంగాళా, ముల్లంగి, బీట్ మున్నగు దుంపలలోగాని, బఠాణి, చిక్కుడు మున్నగు గింజ లలోగాని విషములేదు.

అట్లైన ధాన్యాదులనుండి సారా విషమెట్లు లభించు చున్నదని ప్రశ్నింతురేమో? అందుకు సమాధానము చెప్పు చున్నాను. ఆపదార్థములలో రసాయనిక వికల్పము నొదవించు టచే అనగా పులియబెట్టుటచే వానినుండి సారా విషముసంభ విల్లుచున్నది. పంచదారతో కూడియుండు పదార్థములలో దేనినైనను పులియబెట్టవచ్చును. పులిసినపొంగు సారాయిని కలుగజేయును. రసాయనిక క్రమముతో ఘోఁంచిగచ్చును (Plaster of Paris) వేఱు చేసినట్లయిన గంధకద్రావకము (Oil of Vitriol) పచ్చిసున్నము నను రెండు తీక్ష్ణరుచియు, చెడ్డవాసనయుగల విషములు లభించును. కాని గచ్చులో గంధకద్రావకము, పచ్చిసున్నము నున్నవని యెవ్వరనగలరు? పొట్టపట్టునేని గాలనులో నాల్గవవంతు గచ్చు నొకమనుష్యుడు తినవచ్చును. అతనికి కొంచెమైనను విషమెక్కదు. అన్నివస్తు

వులలోను విషమున్నదను వాదమున కిదియె చాలినంత సమాధానము నిచ్చునుగాక.

స్వభావమును బట్టి విషయుతములు కాని, వస్తువుల నెన్నిటినో చంపునట్టి వానినిగా జేయవచ్చునని నేనెఱుగుదును. పరిశుద్ధమై యొక యణుమాత్రము విషముకూడ తనలో నెన్నడులేనిదై యుండు జలము, అమిత వేడిమి, అమితాయాసము, బలహీనము కలిగియున్నపుడు మితిమీరిన చల్లదనము కలదై యుండగా త్రాగబడునేని చంపును. ఒక్కొకపుడు తత్క్షణమే చంపివేయును. సీమరేఁగు బండ్లను గాని రొట్టెను గాని యమితముగా తినినంత మాత్రముననే వెక్కసము గలుగవచ్చును. జీర్ణాశయము లోపలి భాగముపై దట్టముగ దద్దుర్లు పుట్టవచ్చును. కాని నిజమున కీరెండు విషయములలోను విష సంబంధములేదు. ఎంత స్వల్ప పరిమాణముతో నైనను సరియే ఆరోగ్యము యొక్క వివిధావస్థలలో నెపుడు సేవింపబడినను ప్రాణశక్తులను నశింప జేయు స్వభావము కలది విషమనబడును. సారాయి, నల్లమందు, రసభస్మము, ప్రస్సిక్ యాసిడ్ (Prussicacid) పొగాకు, తేయాకు, కాఫీ, నిజము విచారింప మందు దినుసులన్నియు నిట్టి స్వభావము కలవేయై యున్నవి. తేయాకు నందు విషమేయున్నచో నది హానిచేయలేనంత కొద్దిగా నుండునని చెప్పెదరేమో. కాని సూక్ష్మముగా విభజింప బడుటచేత విషము విషస్వభావమును విడుచునను సంశయ మింకను ఋజువు పడవలసినదై యున్నది. యథార్థమునకు సజీవ శరీరముపై దాని ప్రయోగమును గూర్చి

విచారించి నంతవఱకు దీనికి విరుద్ధమగు పక్షమే (విభజింపబడి నంతమాత్రమున విషము విషస్వభావమును విడువదు అను పక్షమే) సత్యమైనదను సందేహమును పుట్టించు నట్టి విషయములకు కొదువ లేకుండ నున్నవి. సారూప్యౌషధ సిద్ధాంతము వాడుకలోనికి రాకముందే రస భస్మము తేలుకొండివంటి విషౌషధి, నల్లమందు మున్నగు తీక్ష్ణమైన మందులు శరీరము యొక్క ప్రతిభాగము లోనికి కొద్దికొద్దిగా మాటిమాటికి ప్రవేశపెట్టబడినచో లోపల చేరిన యౌషధమంతటి యొక్క పరిమాణము ననుసరించి, పెద్దపెద్ద మోతాదులు వాడి నప్పటికంటె నెక్కువగ శరీరమును విషయుతము చేసి తమతమ ప్రత్యేక గుణములను కనుబఱచు నను సంగతి తెలియ బడి యుండెను. తేయాకును సాధారణ ధర్మమగు నీనియమములో చేర్పకుండ వినాయింప సాధ్యమగునా? తేనీటి పానమును గూర్చి మఱియు నిట్లు చెప్పెదరు. "అది బలకరము, మాకేదే నొక యుత్తేజక పదార్థ మావశ్యకము. తేనీరు లేనిచో ముఖ్యముగా కష్టపు పనిచేయు నపుడు తేనీరు త్రాగనిచో నేను మూర్ఛిల్లి పడిపోవలసినదే". త్రాగుబోతులు, పొగాకు నములువారు, చుట్ట త్రాగువారు, పొడుము పీల్చువారు, నల్లమందు మ్రింగువారు, కూడ యిట్లే చెప్పెదరు. ఈయన్నిటికిని హేతువొక్కటియే. అందఱును ప్రేరేపక పదార్థము అనగా నాడుల కుద్దీపనము నొదవించు పదార్థము తమ కవసరమనుచున్నారు. అందఱును తమకు ప్రియమైన ప్రేరేపక పదార్థమే బలము నిచ్చునని వాదించుచున్నారు. ఏదే నొక యుత్తేజక

వస్తువు లేనిదే యెవరును జీవింప జాలరను మాట సత్యమైన దే. శ్వాసకోశముల కాహారమగు గాలి, యొక విధముగా నేత్రముల కాహారమనదగు వెలుగు, శరీరభాగములలో దేనిని గాని యారోగ్యవంతమగు కర్మచేయ కలుగునట్లు కదలిం చునట్టి యితర వస్తువులు ఇవన్నియు నుత్తేజక పదార్థములే. అయినను మనము సాధారణముగా దేహముయొక్క పైభాగ మునగాని లోపలి భాగమునగాని నాడులయొక్క కొనలను రేఁపునట్టిలేక యుద్రేకింప జేయునట్టి వస్తువులనే యుత్తేజక పదా ర్థములని వాడుచుందుము. కాని యివి మనకు స్థిరమైనట్టి బల ము నీయవు. అవి మనకు చేయు సహాయము మోసకృత్యమై యున్నది. అవి మనను కొంతకాలము బలశాలురుగను, చుఱు కుగ పనిచేయు వారుగను, ఉత్సాహపూర్ణులుగను నగునట్లు చేయును. కాని వాని శక్తి క్షీణింపగనే శీఘ్రకాలములోనే మొదట కలిగిన బలమునకు సమానమైన, కొంతవఱకు నెక్కు వయే యైన బలహీనము కలుగ నారంభించును. కాన తేనీరు మనకు బలము నిచ్చినను దానిశక్తి క్షీణింపగనే మనము దాని నుపయోగింప మొదలిడి నప్పటి కంటె నెక్కువ హానికరమగు దశలో మనను వదలివేయును.

అవిలేనిచో వానిని వాడువారు సొమ్మసిల్ల వలయుట కేవలము బలహీనతకు గుఱుతు కాని యుక్తాహార లోప మువలన నొదవునట్టి యావశ్యక చిహ్నము మాత్ర మెంత మాత్రమును కానేరదను సంగతి జాన్‌కోల్‌గా రుదహరించిన

మొదటివృత్తాంతము ద్వారా తెలుపబడినది. మఱియు స్వల్ప సారాయములు, నల్లమందు, ద్రాక్షాసవము, తుదకు సీమ రేఁగు బండ్ల సారాయి, తేనీరు, కాఫీ యివి మూర్ఛను అనగా నిస్త్రాణను తత్క్షణమే పోగొట్టుటయు, ఆహార మట్టిబలమును వెంటనే కలుగజేయుటకు కొంత సేపు పట్టుటయు సాధారణముగ జరుగుచున్నదే.

"అయిన తేనీటి యందు పోషించు శక్తిలేదనుటయే సత్యమా? విచారింప నొక్క యణువైనను పోషించునట్టిది తేనీటిలో లేదు. తేనీరని మనము పిలుచునట్టి ద్రవములో విస్తార భాగమైయుండునట్టి జలము మాత్రము (సాధారణస్థితి గతులలో కనీసపు పక్షమున) పోషక పదార్థమై యున్నది. జలము రక్తమును పలుచన చేయును. రక్తము మిక్కిలియారోగ్యదశ యందుండు నట్లుచేసి సారూప్యత నొందుటకు యుక్తమగు నట్లు పనిచేయును. ఈయర్థములో నది పోషక పదార్థమగును. సాధారణముగా తేనీటితో పాటు పాలు,మీగడ, పంచదార స్వీకరింపబడును కావున దానిలో కొంత యాహారము కలదని నేనొప్పుకొందును. కాని యిక్కడకూడ తేనీటిలోని యాహారమునకంటె ఒక చిన్నరొట్టెముక్కలోను, ఒకపండులో నొక చిన్నభాగములోను నెక్కువ యాహారముండునని న్యాయముగ చెప్పవచ్చును. అటౌన్సుకంటె తక్కువ పరిమాణముగల గట్టి యాహారమును సం

గ్రహించుటకై 12, 20, 30 ఔన్సుల ద్రవమును మన మేల త్రాగవలయును? మన యీహేతువాదమునెల్ల నిరాకరించి కొందరింకను తేనీరు తమకు కీడు చేయదనియే చెప్పుచున్నారు. అనుభవము సురక్షిత మార్గదర్శియు, నుత్తమోపాధ్యాయుడును కాదాయని వారనెదరు. అనుభవము నావలపెట్టి హేతువాదము చేయుట నామతము కాదు. అనుభవమునకే యెక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటకు మనము సర్వదా యత్నింపవలెను. కాని సత్యమగు ననుభవమువలెనే వంచకమగు ననుభవ మొకటిగలదు. మనము సత్యానుభవమునే వెదకి పట్టవలయును. స్వీకరించినతోడనే జీర్ణాశయము నందుగాని మఱియొకచోటగాని నొప్పినికలతను కలుగజేయునట్టి వస్తువులజోలికి పోకుండుట చాల మంచిపని. సామాన్యదృష్టికి వెంటనె గోచరముకానట్టి హానిని తఱచుగా ననేకవస్తువులు కలుగజేయును. ఇతరుల యనుభవమును పరిశీలించుటద్వారా స్వానుభవమును దిద్దుకొనునట్లు మనము నిర్బంధింప బడుచున్నాము. మన మాలోచించుచున్న విషయమునందలి యీభాగమును ముందు వివరింపబడబోవు వృత్తాంతము, జరిగిన సంగతులు మిక్కిలి యాశ్చర్యకరముగా విశదీకరించును. యలెక్సిస్ సెయింట్ మార్టిన్గారికి యెడమ ప్రక్కలో నొకగాయమై యది మానినపిదప నొక యంగుళమును మించినరంధ్రము నిల్చిపోయినది. దాని స్వభావమును

జూడుడు. దానిపై నెప్పుడు కప్పబడు కట్టు విప్పి దానిగుండ చూచినచో నున్న దున్నట్లంతయు కొంతవఱకు జీర్ణకోశములో జరుగు వ్యాపారములును కనుఁబడుచుండెను. ఈస్థితి గతులలో డాక్టరు బ్యూమోంటుగారు జాఠరరసస్వభావమును, గుణములను గూర్చి కొన్ని పరిశోధనలు చేయుటకు నిర్ణయించి తత్పరిశోధనల మూలమున ననేక విచిత్రములను కనిపెట్టినారు.

ఈవిచిత్ర విశేషములలో నొకటి కొంచెముగనైన నింద్రియజ్ఞానమునకు గ్రాహ్యము కాకుండనే ఇంతవ్యాధి యున్నందుకు స్వల్పబాధయైన తెలియబడకుండనే, యారోగ్యమెవిధమునను భంగము కాకుండనే జీర్ణకోశము యొక్క లోపలి పొరనుండి చీమే కాక రక్తముకూడ కారుచుండె హెచ్చుగా దానిలో మంటలు పుట్టి యది పగిలిపోవునైయున్నది. ఈయవస్థ కలుచుగా సంభవించుచుండును. దీనికి సాధారణ కారణము తినుటలో త్రాగుటలో హద్దుమీఱిపోవుటయే యైనను సారాయిలు, ద్రాక్షాసవము, బీరు, మత్తుకలుగ జేయు పానీయములు కొద్దిగనైయైన విడువకుండ కొంత కాల ముపయోగింపబడుటవలన కూడ నవి సంభవించును. డాక్టరు బ్యూమోంటుగా రిట్లు చెప్పిరి:— "ఆత్రముతోడను, అధికముగను తినుట, తిన్నగ నమలక గబగబ నమలి మ్రింగుట, దాహములతో వ్రేలుచుండు గట్టిగట్టి మాంసపు ముక్కలను మ్రింగుట యివన్నియు వెంటవెంటనే కొంతకాలము మాటిమాటికి నాచరింపబడునేని పై యవస్థలనే కలుగ జేయును. జీర్ణాశయముయొక్క పొరతో కూడిన కండరములయల్లిక

లలోను, వేగ్రులలోపలను తరుణమేకాని కాలికమేకాని విస్తారమైన వ్యాధి మనము నమ్మదగినంత కంటె నెక్కువ తఱచుగా కలుగవచ్చును. పై పరిశోధనలు చేయబడిన వ్యక్తికి చాలహెచ్చుగనే మంచి యారోగ్య దశయందు సైతము మంటలు తప్పకుండ నుండెడివి.

డాక్టరు బ్యూమోంటుగారి పరిశోధనములు వేరువిధముగు ఫలితములను కనుబఱచు చుండగా సెయింటు మార్టిన్ గారియొక్క కేవలము ఇంద్రియ జ్ఞానముపై నాధారపడియుండునట్టి "తిన్నగ నమలకుండ కడువేగముగ మ్రింగబడిన యాహారముగాని, బీరు, సీమరేగు సారాయి, ద్రాక్షసారాయి తేనీరు, కాఫీ యివి హానిచేయలేదు" అను ననుభవమును మనము నమ్మవలయునా? నిజమే. ఆయన తన స్వానుభవమును బట్టియే చెప్పెను, కాని ఆయన యనుభవము విశ్వాసపాత్రమా? లేక డాక్టరు బ్యూమోంటుగారి పరిశోధనల ననుసరించి యాయనుభవమును సరిచేయవలయునా? కొంచెము పొగాకు నెమరు వేసిననేగాని మధ్యాహ్నభోజము జీర్ణము కాదని తమ స్వానుభవమును బట్టి చెప్పువారి ననేకులను నేను చూచియున్నాను. ఒకబిద్దెలు పొగాకు రసమును మ్రింగువఱకు నాహారము జీర్ణముకాదనువారు కూడ కలరు. ఈస్వానుభవము సత్యమైనదని తలపవలయునా? సరిచేయబడవలసినదియు నిజముకానిదియు నని తలపవలయునా? కనీసము తమ విషయమున నల్లమందువాడుక బ్రాందివాడుక చాలయవసరమని తమయనుభవము నిరూపించుచున్నదని నమ్మువా రింకను

నెందఱో యున్నారు. "ఆవస్తువులను వాడినచో మే మెక్కువ పని చేయగలము. ఆపని నెక్కువ చక్కగ చేయగలము. అవి మాకు శ్రేష్ఠమైన వెందుకు కావు." అని వా రనెదరు. కాని ఎక్కువ పనిని, యెక్కువ చక్కగ నెంతకాలము వారు చేయగలరు? ఆయుత్తేజకపదార్థపరిమాణమును హెచ్చించకుండ, హెచ్చించకపోవుటచే క్షీణింపకుండ నెంతకాల ముండ గలరు? బాధ యను పంట కోయుటకై యీలోపుగా వా రెన్నెన్ని యితరరోగరూపక బీజములను చల్లుకొనుచున్నారు?

"పొట్ట యెద్దానికైన వసతి నిచ్చును. అభ్యాసము మిగుల బలీయమైనది" అనుట వాడుకగ నున్నది. అభ్యాస బలమును, పొట్టయొక్క వసతినిచ్చుశక్తిని నే నంగీకరింతును. పోంటస్ రాజ్య పరిపాలకుండగు మిత్రిడేట్సు అను రాజు ప్రాణ హానికరమగు విషౌషధిని తినుట కలవాటు పడియుండె నని కూడ నే నొప్పుకొందును. అయిన నేమయ్యె? మిత్రిడేట్సు విషౌషధివలన హానిపొందకుండ నుండెనా? ఆవిషౌషధి జీర్ణాశయముయొక్కయు, నాహారనాళముయొక్కయు లోపలి సన్నపొరయందు మంటలు పుట్టింపలేదా? అది వ్యాధికి కారణముగాని వృద్ధికరముగాని కాకుండ నుండెనా? ఆరాజు డెబ్బదియేండ్లు జీవించెనని చెప్పెదరేని యంతకంటె నెక్కువ కాలము జీవించిన త్రాగుబోతులను నే నెఱిగియున్నా నని నే నుత్తర మిత్తును. నల్లమందు విడువక తినువారిలో కూడ నిట్టివారు కలరు. మిత్రిడేట్సు హెమ్లాక్ విషౌషధి నభ్యసించుట కారంభించిన వయస్సుకంటె చాలతక్కువవయస్సున నే

యమిత త్రాగుబోతుతనమున కలవడిన పురుషులు దీర్ఘకాలము జీవించినారు. అమిత పానము వలని దుష్ఫలితముల నుండి ఎటులో తప్పించుకొనిన వారలలో నొక్కొకనికి వేయిమంది పడిపోవుచున్నపుడు అదృష్టవశాత్తు తప్పించుకొనుట, బెల్లపు సారాయి నల్లమందు మున్నగునవి నిరపాయకరములనియు యేకొంచెమేని యుపయోగకరములనియు నిరూపింపగలదా? సంపూర్ణముగా మనస్వానుభవ సిద్ధాంతమునే మార్గదర్శకముగా గైకొనినచో నిట్టి పర్యవసానమే తేలును. పొట్ట యన్నిటికి వసతి నిచ్చునని నిర్ధారణచేయునిచిత్తము మిత్రిడేట్సు నుదాహరించువారందఱు నిజముగా నీపర్యవసానమునకే వత్తురు. ఈవసతి నిచ్చుటవలన నేదుష్ఫలితమును కలుగదనియే తేలును.

(పైవిషయములకు సమాధానములు)

(1) అన్ని వస్తువులకును వసతి నిచ్చుదశలో పొట్ట నిస్సందేహముగా రోగమయమై యుండును. ఇటువంటి స్థితి యసంతోష కరమును, అవాంఛనీయమును నగుటయేగాక సాధారణ నియమానుసారముగా నితరవ్యాధుల కున్ముఖమై యున్నవ్యాధులయొక్క సహజ బాధాస్వభావమును మిక్కిలి కఠినపఱచి మిక్కిలి హానికరములగునట్లు చేయునట్టిదై యున్నది.

(2) పైవస్తువులను సేవించు వారిలో నెవ్వరో యొక్కరు దృఢగాత్రులై యుండుట వలన నెక్కువకాలము వృద్ధులై జీవించినను వారా వస్తువులను ముట్టకుండ నుండినచో నెంత

కాలము జీవింపగలరో యంతకాలము మాత్రము జీవింప నేరరు.

(3) అట్టి వస్తువులను సేవించువారి కొకవేళ సంతానముకలిగిన నాసంతానము తప్పకుండ వ్యాధి దాయము ననుభవించి తీరును. అట్లుకానిచో వారి యుదాహరణము వారి పుత్రపౌత్రాదులపైనను, వారి పుత్రపౌత్రాదుల యుదాహరణము వారి పుత్రపౌత్రాదులపైనను ప్రబలముగా పని చేయును. ఇటుల నీ యుద్ధములోపల తీసివేత యనునది లేనేలేదు. పొట్టయొక్కగాని యేదే నవయవము యొక్కగాని వసతులన్నియు శరీరముయొక్క భవిష్యద్వృద్ధియము తోడను కూడినవై యున్నవి. సంతానమునుండి వడ్డీతో సహా రాబట్టుకొనునవై యున్నవి. "దేహతత్త్వమునందు భేదములేదా? ఒకని కాహారమగు వస్తువు మఱియొకనికి విషముకాదా? అని ప్రశ్నింతురు. సామాన్యముగా నర్థముచేసినట్లు కానేరదు. శరీరతత్త్వమునందు గుఱ్ఱములలో పశువులలో నెట్టిభేదము కలదో అట్టి భేదమే మానవులలోను కలదు. అంతకంటె హెచ్చు భేదము లేదు. మనుష్యశరీరతత్త్వము చెడిపోవక పూర్వము గుఱ్ఱపుశరీరతత్త్వమువలె నొక్కతీరుగ నుండెను. ద్వితీయ స్వభావ మగు నలవాటు ప్రథమస్వభావము కంటె బలవత్తర మగు నంత హెచ్చుగా మారిపోయిననే తప్ప సాధారణనియతి ననుసరించి యొకవ్యక్తికి మంచివగు నాహారపానీయములు మఱియొక వ్యక్తికిని మంచివే యగును. ఆవులు చేపలను, పిల్లులు రొట్టెలను, కుక్కలు పొగాకును తినుట కలవాటు పడు

నట్లే మనుష్యులు పొగాకు, బెల్లపుసారాయి, తేనీరు, హేమలాక్ ఫీనిని భరింపగలుగుచున్నారు. అనేక లీవస్తువుల నమితము గా ప్రేమించుచున్నారు.

"తేనీరు లేకపోయిన నా కెంతో నష్టము కలిగిన ట్లుండును. అది లేకుండ ఉదయభోజనము చేసితినని నే నను కొన లేను" అని కొందఱు మొఱలిడుదురు. తేనీరు లేకుండ భోజ నము సిద్ధముచేయుటకు గృహస్థు లెందఱేనిట్లే యింతకంటె నధికముగ గూడ సంకట పడుచున్నారు. అయినప్పటికి యు క్తసమయమున కీ సంకట మెల్ల నివారణము కాగలదు. అది కేవలము అభ్యానబలమును మాత్రము ప్రదర్శింపగలదు.

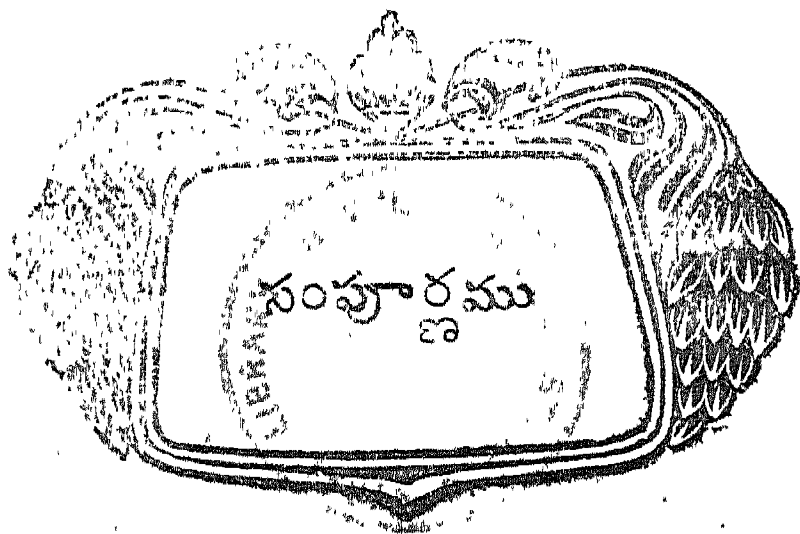
"మంచిది, సంతోష యుతమగు నల్పకాల జీవితమునే తుదకు నే గోరుకొందును. అంత్యకాలపు 5 లేక 10 దౌ ర్భాగ్యసంవత్సరముల కొఱకు నాజీవిత సౌఖ్యములలో నొక దానిని నేను త్యజింపవలె నని తలంపను" అని జను లనుట నేను విని యున్నాను. కాని యిందులో కొంతపొరపాటు కలదు. జీవితకాలమునకు పది యేండ్లను చేర్చుటలో నంతయు నంత్య కాలమున కే చేర్చబడుటలేదు. తక్కిన దానితోపాటు మధ్య కాలముకూడ దీర్ఘపఱుప బడుచున్నది. ఇక సంతోషయుత జీవితమందు ఈప్రకటనము నమ్మబడక పోయినను దీర్ఘాయురా రోగ్యవంత మగుజీవితము దాని వైరాగ్యములను లక్ష్యపెట్ట కుండ నత్యంతసంతోష కరమై యుండును.

తుదకు కొద్దిమంది ఈరీతిగా నుడివెదరు. "అది మా కపకారము చేయు నని తెలిసినను మేము తేనీటిని విడువకుండ

పానము చేసెదము". వారద్దానిని ప్రేమించుచున్నారు గావున దేహమనస్సుల కెట్టి విపత్తు సంభవించినను దానిని గోరిలు చునే యుందురు. "అది యెవ్వరి పనియుగాదు. అది మా స్వంత కార్యమే" యని యనుచుందురు. కాని యిది యింతేనా? సంఘములో నీ వొకడవు కావా? ఒకించుక యుపయుక్తత యైన లేని యనర్హునిగా నిన్ను చేయు నట్టి పరివర్తనమునవలం బించినపుడు సంఘమును గుఱించిన నీవిధాయకమును నీవతి క్రమించిన వాడ వగుటలేదా? నీయుదాహారణమునకు ప్రాబల్య ముండదా? అందువలనఁ గలుగు చెడుగు స్వల్పమైన దని నీవు రూఢిచేసినను చెడ్డదగు దృష్టాంతమును నెలకొల్పుటకు నీ కధికారము కలదా? అట్లుచేయుదువా? అట్లు చేసి యుత్తమ పౌరుడ నని యనుకొన గలవా? ఇతరులచేత నట్లు భావింప బడగలవా?

నీకు సంబంధ ధర్మములు లేవా? ఎన్నడును నీ వట్లుచేయ గూడనివగు, వ్యర్థవ్యయమై పోయిన ప్రాణశక్తులమాటయటుండ వ్యర్థవ్యయమై పోయిన నీయార్జనములు తమకుకావలసి యుండు వారగు తల్లి, తండ్రి, అన్న, చెల్లెలు, కొడుకు లేక కూతురు నీకు లేరా? నిర్మలాంతఃకరణము కలవాడవై నీవు ధనమునుగాని సమయమును గాని వ్యర్థవ్యయము చేయగలవా? సమయముకూడ ధనమే- అది నీబిడ్డలను విద్యావంతులను జేయుటకు కాకున్నచో మఱియొక విధముగా వారికిని నీయి తర స్నేహితులకు కొందఱికిని కావలసి యుండ వచ్చును. ఇం తియేగాక ప్రపంచములో నీవు చేయవలసిన ధర్మకార్యములు

లేవా? తేనీరు త్రాగు వ్యక్తికి క్రైస్తవ మతధర్మములను, క్రైస్తవనీతిసూత్రములను గూర్చి పలుమాఱు బోధించుట వలన ప్రయోజనము లేక పోవచ్చును. ఏలనన కొన్ని సమయములలో తన కాసూత్రములతో సంబంధము లేదని యతఁ డనవచ్చును. అయినను సర్వసాధారణముగా తేనీరు త్రాగువారు క్రైస్తవమతమునందు తమకు నమ్మకము కలదని బహిరంగముగానొప్పుకొనుచున్నారు. పౌలు (Paul) యొక్కయు, నతనిసమకాలీనులును, సహాయులును నగు వారియొక్కయు ప్రామాణికత్వమును వారంగీకరించుచున్నారు. పైప్రామాణికులు మన కేమిచెప్పుచున్నారు "ఏమనుష్యుఁడును తనకొఱకే తానుజీవించుట లేదు. తనకొఱకే తాను మరణించుట లేదు" అనియు దేవుని యొక్క సమానస్వత్వములగు దేహములోను ఆత్మలోను గూడ మనము దేవుని ఘనపఱచి యాయన మహిమను బ్రకటింపవలయు ననియు చెప్పుచున్నారు.

మా వద్ద వెలకు దొరకు గ్రంథములలో కొన్ని
మొత్తము 65 గ్రంథములు.

సూర్యకిరణచికిత్స.

సులలితవైద్యము	సూర్యకిరణచికిత్స	వర్ణచికిత్స
ప్రౌఢప్రభాకరము	వర్ణవైద్యమంజరి	వర్ణవైద్యము 1,2 భాగములు.

జలచికిత్స.

అత్యుష్ణజలచికిత్స	స్వాభావిక చికిత్సా	ఉషఃపానము
నైపీయజలచికిత్స	నియమములు	రక్తప్రక్షాళనచికిత్స
తొట్టిస్నాననియమములు	జస్టుచికిత్స	కూనేమహర్షి చరిత్రబోధ
వేడినీటికాపు	తొట్టివైద్యము	రక్తశోధనచికిత్స

ఇతరచికిత్సలు.

ఉపవాసచికిత్స	యోగచికిత్స	క్షీరచికిత్స
ధ్యానచికిత్స	సంజ్ఞాహానచికిత్స	జంబీరచికిత్స

వ్యాధులకు చికిత్సలు.

1 క్షయ, 2 మలబద్ధకము, 3 శుక్లనష్టము 4 ప్రకృతిచికిత్సార్ణవములు (7 భాగములు) (వీనిలో అన్ని వ్యాధులకు అన్నిరకముల చికిత్సలును తెలుపబడును.) 5 దీర్ఘరోగచికిత్సాసారము

ఆహారముమీద పుస్తకములు.

1 నిర్విచారభావిజీవనము (కొబ్బరనిగూర్చి) 2 పచ్చితిండివలనిప్రయోజనములు 3 అపక్వశాకాహార అద్వైతసిద్ధాంతము 4 ఆహారము (2 భాగములు) 5 సమరసాహారము,విరుద్ధాహారమిశ్రమము 6 ఆహారసమ్మేళనపుగోల.

ఇంకను ఆరోగ్యవిషయములమీదను వేదాంతముమీదను పుస్తకములు గలవు. పూర్తివివరములకు కేటలాగునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, ప్రకృతికార్యాలయట్రస్టు, బెజవాడ.

సునిశితవైద్యము

సునిశితములగు జలచికిత్స, మృత్తికా చికిత్స, విద్యుచ్చికిత్స, కాంతశక్తితో చేయు చికిత్స, వర్ణచికిత్స, సూర్యోపాసన, మంత్రిచికిత్స, యోగనిద్రాచికిత్స, పవనచికిత్స, భక్తి విశ్వాసచికిత్స మొదలగునవి యిందు విపులముగా వివరింపబడినవి. గ్రహింప సాధ్యముకానివిగా వదలివేయుబడిన అనేక విషయములు శాస్త్రీయముగా వివరింపబడినవి. ఇది డాక్టరు ఈ. డి. బ్యాబిట్, ఎం. డి., ఎల్ ఎల్. డి. గారిచే ఆంగ్లేయ భాషలో వ్రాయబడిన ప్రసిద్ధ వైద్య గ్రంథమునకు డాక్టరు పుచ్చా వెంకటాద్రిమయ్య, ఎన్.డి., డి. యం. గారి భాషాంతరీకరణము. అచ్చుపూర్తి అయినది. 750 పుటలు. 100 చిత్ర పటములు. మంచి డబిల్ క్రౌన్ 28 పౌనుల గ్లేజు కాగితములపై నూతనపక్కిని ముద్రింపబడినది. మంచి నిండు క్యాలికో బైండింగు చేయుబడినది. వెల రు 4-8-0. నిండుతోలు ఫ్లెగ్జిబిల్ బైండింగు ప్రతి 1 కి రు 5-0-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. ప్రకృతిచందాదారులకు ప్రతికి రు 1. చొప్పున తగ్గింపు. గ్రంథ విషయసూచిక కోరినవారికి పంపబడును.

మేనేజరు,

ప్రకృతి కార్యాలయ ట్రస్టు - బెజవాడ.